

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PŘESTUPKY NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY

Autor práce: Petr Míchal

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Ondřej Šoka

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2010

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněná ke studijním účelům.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Ondřeji Šokovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

ÚVOD	6
1 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR.....	7
1.1 Historie Hasičského záchranného sboru ČR.....	7
1.2 Hlavní úkoly a organizační struktura HZS ČR	8
1.3 Základní předpisy na úseku požární ochrany.....	9
2 POŽÁRNÍ PREVENCE A STÁTNÍ POŽÁRNÍ DOZOR	11
2.1 Požární prevence jako součást systému ochrany životů, zdraví a majetku	12
2.2 Právní rámec požární prevence	13
2.3 Úkoly požární prevence HZS ČR	14
2.4 Výkon státního požárního dozoru.....	15
2.4.1 Orgány vykonávající státní požární dozor.....	15
2.4.2 Způsob výkonu státního požárního dozoru	16
2.4.2.1 Požární kontroly.....	17
2.4.2.2 Posuzování a ověřování dokumentace podle stavebního zákona	18
2.4.2.3 Zjišťování příčin vzniku požárů.....	18
2.4.2.4 Schvalování posouzení požárního nebezpečí.....	19
2.5 Správní úřady na úseku požární ochrany.....	19
3 POVINNOSTI OBČANŮ NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY	21
3.1 Základní povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob	21
3.2 Základní povinnosti fyzických osob.....	23
3.3 Činnosti zakázané fyzickým osobám	24
3.4 Další povinnosti uložené fyzickým osobám	25
3.4.1 Povinnosti fyzických osob při používání tepelných spotřebičů.....	25
3.4.2 Povinnosti fyzických osob při užívání komínů a kouřovodů	25
3.4.3 Povinnosti fyzických osob při používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek	26
4 PŘESTUPKOVÉ ŘÍZENÍ	27
4.1 Pojem přestupku a jeho zákonné znaky.....	27
4.2 Okolnosti vylučující protiprávnost.....	29
4.2.1 Nutná obrana	29
4.2.2 Krajní nouze	29
4.3 Příslušnost k řízení o přestupcích	29
4.4 Průběh řízení o přestupcích.....	30
4.4.1 Účastníci řízení.....	30
4.4.2 Zahájení řízení	31
4.4.3 Ústní jednání	31
4.4.4 Zastavení řízení	31
4.4.5 Výrok rozhodnutí	32
4.4.6 Doručování	33
4.4.7 Odvolání	33
4.4.8 Výkon rozhodnutí (správní exekuce)	33
4.5 Způsoby projednání přestupků.....	34
4.6 Sankce za přestupek	36

5	PŘESTUPKY NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY.....	37
5.1	<i>Historický vývoj.....</i>	37
5.2	<i>Současný stav.....</i>	40
5.3	<i>Příklad řešení přestupku na úseku požární ochrany – požár digestoře</i>	40
6	SKUTKOVÉ PODSTATY PŘESTUPKŮ NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY.....	46
6.1	<i>Přestupky – zákon č. 133/1985 Sb. (stav k 23.11.1990, 31.3.1994, 31.12.1994)</i>	46
6.2	<i>Přestupky – zákon č. 133/1985 Sb., (stav k 31.7.1998, 2.4.2000, 21.12.2000).....</i>	49
6.3	<i>Přestupky – zákon č. 133/1985 Sb. (stav k 31.12.2002, 31.12.2005, 31.12.2006)</i>	51
	ZÁVĚR	54
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	55
	SEZNAM ZKRATEK.....	57
	SEZNAM PŘÍLOH.....	58
	ABSTRAKT.....	60
	ABSTRACT.....	61

ÚVOD

V této bakalářské práci se budu zabývat přestupkovým řízením na úseku požární ochrany. Přestupkové řízení je zvláštním druhem správního řízení a upravuje jej zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Všechny skutkové podstaty přestupků a sankcí zákon o přestupcích neupravuje. Některé jsou upraveny speciálními zákony a v těchto případech platí zásada „lex specialis derogat legi generali“. To znamená, že dává přednost speciální zákonné úpravě před obecnou, pokud není v zákoně stanoveno jinak.

K projednávání přestupků v České republice jsou příslušné většinou obecní úřady. Tyto úřady zřizují k tomuto účelu samostatné přestupkové odbory nebo zvláštní komise k projednávání přestupků. Přestupky na úseku požární ochrany projednává Hasičský záchranný sbor. Ten postupuje podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Tento zákon zrušil předchozí právní úpravu z roku 1953 – zákon o státním požárním dozoru a požární ochraně. Zákon č. 133/1985 Sb. stanovil povinnosti státních orgánů, organizací a občanů na úseku požární ochrany, postihy organizací a občanů za způsobené přestupky, školení a odbornou přípravu v požární ochraně. Dále zákon upravil výkon státního požárního dozoru, nároky na náhrady škod a odškodňování občanů v souvislosti s poskytnutím pomoci při zdolávání požárů a spolupráci s dobrovolnými občanskými společenstvími. Sjednotil organizaci, práva a povinnosti příslušníků Sboru požární ochrany.

Během platnosti zákona o požární ochraně od roku 1985 do současnosti prošel zákon několika změnami. Přestupků na úseku požární ochrany se týkaly dvě novely zákona. První novela provedená zákonem č. 203/1994 Sb. nově rozdělila kompetence a pravomoce při výkonu státní správy na úseku požární ochrany. Touto novelou zanikla Správa a útvar sboru požární ochrany a byly zřízeny Hasičské záchranné sbory okresů. Ustanovení o přestupcích formulovala v návaznosti na zákon o přestupcích č. 200/1990 Sb., v platném znění. Před platností zákona o přestupcích byly přestupky na úseku požární ochrany řešeny podle vyhlášky č. 61/1961 Sb., o blokovém řízení. Další novela zákona pod č. 237/2000 Sb. zcela zásadně změnila výkon státní správy na úseku požární ochrany, nově stanovila povinnosti právnických a fyzických osob, upravila věcnou a funkční působnost orgánů státní správy a samosprávy a zasáhla do oblasti organizace a řízení jednotek požární ochrany. Dále přesně definovala správní delikty a přestupky na úseku požární ochrany.

1 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR

Základním posláním Hasičského záchranného sboru České Republiky (dále HZS ČR) je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky.

1.1 Historie Hasičského záchranného sboru ČR

První placený hasičský sbor byl na českém území založen v roce 1853 v Praze. Hlavní odpovědnost za hašení požárů ale ležela od 2. poloviny 19. století až do konce 2.světové války na dobrovolných hasičských sborech měst a obcí. Za první Československé republiky existovaly veřejné požární jednotky z povolání jen některých větších městech. V ostatních městech a obcích využívali starostové předpisy prakticky převzaté z Rakouska-Uherska. Ty umožňovaly přenášet zodpovědnost starostů za hašení požárů na dobrovolné hasičské sbory.

Zajímavý vývoj je zaznamenán v historických dokumentech města Českých Budějovic. V roce 1597 vznikl požár u zlatníka Viléma Šlechty v Židovské ulici a vyhořelo 75 domů a 8 dvorů. V roce 1628 shořelo 18 domů. Největší požár v dějinách města Českých Budějovic vznikl 24.7.1641, když v domě dlaždiče Gregora Müllera v Krajinské ulici se neopatrností vojenského ranhojiče vznítily masti a začala hořet střecha domu. Silný vítr přenesl plameny až k Pražské bráně a přes obytné bloky směrem k východu. V průběhu 7 hodin shořelo 226 domů, tj. více než polovina městské zástavby, přičemž byly zejména zničeny dřevěné stavební prvky domů a střechy. Úplně vyhořel kostel sv. Mikuláše, poškozena byla kaple sv. Jakuba a část Kněžské ulice, špitál s kostelem sv. Václava. Kapucínský konvent u kostela sv. Anny byl poškozen méně, ale značně byla požárem poškozena Svinenská brána. Zničeno bylo 13 věží městského opevnění včetně Břidličné věže, kde ve sklepení byl sklad střelného prachu. K výbuchu naštěstí nedošlo, ale požár se dále rozšířil na předměstí, kde vyhořelo dalších 64 hospodářských stavení a v sýpkách velké zásoby obilí pro císařské vojsko. Při požáru uhořelo 5 lidí a shořela většina budov na náměstí a přilehlých ulicích.

V roce 1834 vznikl v České ulici velký požár, jemuž padlo za obět 12 měšťanských domů. V roce 1838 vydal magistrát tehdejšího královského, svobodného, krajského a horního města České Budějovice hasičský řád, kterým

ustanovil 4 ponocné, 3 hlídače na Černé věži a požární komisaře pro jednotlivé městské čtvrti a předměstí. Nebyli to sice ještě profesionální hasiči v pravém slova smyslu, ale jejich pracovní náplní byla strážní a preventivní činnost na úseku požární ochrany. Profesionální hasičský sbor v Českých Budějovicích na rozdíl od mnoha měst a obcí nevznikl z organizovaného dobrovolného hasičského sboru, ale byl zřízen městským úřadem v roce 1866, tedy o 8 let dříve než došlo k založení dobrovolného hasičského sboru. I když se v něm pro případ potřeby nadále ukládala součinnost obyvatelstva, je již patrná zásadní změna názoru na zajištění požární bezpečnosti. Na jeho základě je přistoupeno ke zřízení městského profesionálního sboru v počtu 30 hasičů. Teprve v roce 1874 uznala městská rada pod tlakem veřejného mínění nutnost založení prvního sboru dobrovolných hasičů. Po roce 1945 byla požární ochrana zařazena do oboru působnosti ministerstva města (jemuž také příslušel nejvyšší dohled a řízení), plnění úkolů na úseku požární ochrany pak zajišťovaly národní výbory (místní, okresní a krajské), jejichž výkonným orgánem pro tuto oblast bylo hasičstvo, které bylo dobrovolné, z povolání nebo závodní.

Jako první legislativní úpravou byla vyhláška Ministerstva vnitra „O zajišťování požární bezpečnosti v průmyslových a živnostenských podnicích a historicky cenných objektech“ ze dne 13.5.1945. Následovala vyhláška Ministerstva vnitra, která stanovovala povinnosti sousedské výpomoci při požárech. V květnu 1950 vstoupil v platnost zákon č. 62/1950 Sb., o ochraně před požáry a jinými živelnými pohromami.

¹Od 1. ledna 1954 nabyla účinnosti nová právní úprava v požární ochraně podle zákona č.35/1953 Sb. o státním požárním dozoru a požární ochraně. Odpovědnost za rozvoj požární ochrany nesly národní výbory současně s Ministerstvem vnitra a orgány státního požárního dozoru.¹

1.2 Hlavní úkoly a organizační struktura HZS ČR

HZS ČR je základní složkou integrovaného záchranného systému (dále IZS), který zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. HZS ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů.

¹ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOČESKÉHO KRAJE , 140 let hasičů v Českých Budějovicích, rok 2006, s. 3 - 28

HZS ČR v současnosti hraje stěžejní roli i v přípravách státu na mimořádné události. Od roku 2001, kdy došlo ke sloučení HZS ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany, má HZS ČR ve své působnosti i ochrany obyvatelstva - podobně, jako tomu je i v některých dalších evropských státech.

HZS ČR tvoří Generální ředitelství HZS ČR se sídlem v Praze, které je organizační součástí Ministerstva vnitra ČR, 14 hasičských záchranných sborů krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku a Záchranný útvar HZS ČR v Hlučíně.

Součástí Generálního ředitelství HZS ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení:

- Odborná učiliště požární ochrany ve Frýdku - Místku, Brně, Chomutově a Borovanech,
- Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč,
- Technický ústav požární ochrany Praha,
- Opravárenský závod Olomouc,
- Základna logistiky Olomouc.

1.3 Základní předpisy na úseku požární ochrany

Působnost HZS ČR v oblasti požární ochrany, krizového řízení, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému upravují zákony, které nabyly účinnosti od 1. ledna 2001.

Jedná se o:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.

Dne 17.12.1985 byl Českou národní radou schválen zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, který upravil podmínky požární ochrany na kvalitativně vyšším stupni, odpovídající tehdejšími podmínkám centralizovaného způsobu řízení národního

hospodářství. Zrušil tehdejší právní úpravu, sjednotil a zavedl nové instituty. Zákon mj. stanovil povinnosti státních orgánů, organizací a občanů na úseku požární ochrany, detailně zpracoval školení a odbornou přípravu na úseku požární ochrany. Podrobně upravil výkon státního požárního dozoru, postih organizací a občanům za porušení povinností na úseku požární ochrany (správní delikty a přestupky), upravil nároky na náhradu škod občanů v souvislosti s poskytnutím pomoci při zdolávání požárů a při činnostech v dobrovolných sborech hasičů. Nejdůležitějším pro oblast profesních hasičů bylo však zřízení Sboru požární ochrany. Zákon stanovil organizaci, úkoly, práva a povinnosti příslušníků požární ochrany jednotně pro celou Českou republiku. Zákonem o požární ochraně jsou mj. upraveny povinnosti ministerstev, jiných státních orgánů, právnických, podnikajících fyzických a fyzických osob na úseku požární ochrany. Tyto povinnosti jsou dále podrobně rozvedeny ve vyhlášce č. 246/2001 Sb. , o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (dále jen „vyhláška o požární prevenci“). Zákon upravuje postavení a působnost orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinnosti jednotek požární ochrany. Úkoly státní správy na úseku požární ochrany stanovené na základě tohoto zákona plní v přenesené působnosti také orgány krajů a orgány obcí.

Zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, došlo ke změně působnosti HZS ČR v tom, že hasičské záchranné sbory okresů jsou nahrazeny hasičskými záchrannými sbory krajů. Výkon státní správy je prováděn přímo hasičskými záchrannými sbory krajů, které jsou organizačními složkami státu.

Při rozsáhlejších mimořádných událostech, které vyžadují spolupráci více složek, upravuje jejich práva a povinnosti zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Tento zákon vymezuje pojem IZS jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Upravuje podrobně kompetence státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků na všech řídicích úrovních (celostátní, krajská, i obecní) k přípravě na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatel.

Za důležité lze považovat, že IZS představuje pouze koordinaci postupu jeho složek, takže nezasahuje do jejich postavení či působnosti. Jde pouze o vymezení pravidel pro společný zásah těchto složek, které po skončení záchranných a likvidačních prací nadále vykonávají svoji základní činnost.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů upravuje situace, kdy rozsah mimořádné události (živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie) je tak velký, že běžná činnost správních úřadů a složek IZS nepostačuje na jeho likvidaci (tzn. standardními prostředky a způsoby nelze účinně odvrátit ohrožení lidských životů, zdraví, majetku a životního prostředí). V tomto případě hovoříme o krizové situaci a jako opatření se vyhláší některý z krizových stavů. Tento zákon představuje zcela novou úpravu problematiky, která dosud nebyla právně podchycena a upravuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků při přípravě na krizové situace a při jejich řešení. Orgány krizového řízení podle zákona jsou vláda, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, orgány kraje, a orgány obce.

2 POŽÁRNÍ PREVENCE A STÁTNÍ POŽÁRNÍ DOZOR

Generální ředitelství HZS ČR plní některé úkoly Ministerstva vnitra na úseku požární ochrany vymezené zákonem o požární ochraně. Mezi hlavní funkce generálního ředitelství HZS ČR tedy patří organizace a řízení výkonu státní správy na úseku požární ochrany, jejíž základní součástí je plnění úkolů v oblasti požární prevence.

Na úrovni generálního ředitelství HZS ČR se tyto úkoly zabezpečují zejména následujícími postupy:

- analýzou existujícího prostředí a sledováním vývojových trendů souvisejících se zajištěním požární prevence,
- zpracováním koncepčních programů, metodickým řízením a usměrňováním vývoje v oblasti požární prevence,
- výkonem státního požárního dozoru,
- řízením a kontrolou plnění úkolů na úseku požární prevence u HZS krajů,
- plněním úkolů ústředního správního úřadu v oblastech státem chráněných zájmů na úseku požární prevence,
- součinností s dalšími ministerstvy a jinými ústředními správními úřady při přípravě, tvorbě a realizaci opatření k zajištění požární prevence.

2.1 Požární prevence jako součást systému ochrany životů, zdraví a majetku

Základní právo na ochranu života, zdraví a majetkových hodnot je zakotveno v ústavním pořádku České republiky. Podle čl. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, je garantem ochrany životů, zdraví a majetkových hodnot stát.

Systém ochrany životů, zdraví a majetkových hodnot, jakož i působnost při výkonu státní správy v jednotlivých oblastech státem chráněných zájmů, je kodifikován právním řádem České republiky. Významnou součástí a základním principem tohoto systému ochrany je předcházení rizikům, tedy prevence. Činnosti příslušných orgánů probíhají koordinovaně, avšak systém je koncipován tak, aby jeho jednotlivé součásti byly schopny plnit stanovené úkoly samostatně.

V oblasti požární ochrany je ústředním orgánem státní správy Ministerstvo vnitra (jehož součástí je generální ředitelství HZS ČR), přičemž úkoly státu na úseku požární ochrany zabezpečují na příslušných úrovních hasičské záchranné sbory krajů a v přenesené působnosti také orgány krajů a orgány obcí.

Účinná ochrana životů, zdraví a majetku před požáry je výsledkem spolupůsobení celé řady faktorů. K těm základním patří stanovení a plnění úkolů a opatření v oblasti předcházení požárům, připravenost k hašení požárů a zabránění jejich šíření, jakož i vlastní činnosti při hašení požárů. Požární prevence je organickou a nedílnou součástí celého tohoto systému a do značné míry ovlivňuje úspěšnost fungování jednotlivých jeho prvků, ale i systému jako celku.

Obecně platí, že základním parametrem pro stanovení míry státem garantované pomoci je společenská únosnost rizika. Tato míra je závislá na jeho ekonomické úrovni a technické vyspělosti. Společenská únosnost rizika se stanoví na základě hrubého domácího produktu ve vztahu k počtu obyvatel, kterým je státem pomoc garantována. Vliv zde má rovněž stupeň a úroveň likvidity pojišťoven, které mohou společensky únosnou mez rizika posunout nad rámec státem garantované pomoci. Na základě komplexní analýzy problematiky požární ochrany, podepřené dlouhodobě získávanými statistickými údaji, je možno konstatovat, že optimálně stanovená a fungující opatření v oblasti požární prevence jsou nejlevnějším a nejúčinnějším způsobem ochrany před požáry, resp. ochrany vedoucí k významnému snížení nebezpečí vzniku požáru a jeho šíření.

2.2 Právní rámec požární prevence

Základním principem požární prevence v ČR je vytváření a rozvíjení podmínek pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci v případě vzniku požáru. K tomu byly právními předpisy stanoveny povinnosti ministerstev a jiných státních orgánů, právnických a fyzických osob, postavení a působnost orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinnosti jednotek požární ochrany.

Vývoj v oblasti reformy veřejné správy, změny související s rozšířením působnosti orgánů požární ochrany, ale také negativní zkušenosti s praktickým uplatňováním některých ustanovení zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, po jeho „velké“ novele, provedené zákonem č. 203/1994 Sb., a na základě této novely vydaných prováděcích právních předpisů, vyvolaly potřebu zásadní změny v této oblasti.

Po provedené analýze stavu a problémů vyskytujících se při aplikaci právních předpisů na úseku požární ochrany byla připravena a v roce 2000 v rámci legislativního procesu projednána a přijata novela zákona o požární ochraně a souběžně s ní zcela nová právní úprava týkající se HZS ČR, IZS a krizového řízení. Tento proces pokračoval v roce 2001 přípravou návrhů a přijetím prováděcích právních předpisů k zákonu o požární ochraně.

Veškeré právní předpisy na úseku požární ochrany v České republice byly připravovány a koncipovány v duchu sblížení právních předpisů České republiky s právem Evropských společenství. Současně je nutno konstatovat, že výše popisovaný vývoj v oblasti právní úpravy požární ochrany reagoval na kritickou analýzu existujícího stavu a právně kodifikoval z toho vyplývající nezbytné změny, ale současně respektoval a zohlednil stav, který byl dán předchozí právní úpravou. Takto zajištěná kontinuita právních předpisů na úseku požární ochrany nepochybně zásadním způsobem přispěla k nezbytné stabilizaci systému a vytvořila prostor k dalšímu zlepšování podmínek v celé oblasti ochrany životů, zdraví a majetku před požáry, tedy i požární prevence.

Je možno konstatovat, že existující právní rámec systému ochrany životů, zdraví a majetkových hodnot vytváří dostatečný prostor a stanoví odpovídající podmínky pro zajišťování úkolů souvisejících s ochranou před požáry - tedy i pro oblast požární prevence. A to nepochybně na úrovni vyspělých zemí Evropské unie. To však neznamená, že nebudou analyzovány možné problémy a v souvislosti se sledovanými

vývojovými trendy (například ve výstavbě) nebudou hledány další možnosti a (například za využití zmocňovacího ustanovení uvedeného v § 24 odst. 2 zákona o požární ochraně) následně realizovány příslušné legislativní kroky k dalšímu doplnění právního rámce upravujícího oblast požární prevence.

Z tohoto pohledu bude rovněž nezbytné (v rámci připomínkových řízení) přistupovat k návrhům právních předpisů, které jsou v působnosti jiných ministerstev a ústředních orgánů státní správy a jejichž obsah souvisí s problematikou požární bezpečnosti.

Splnění podmínek požární bezpečnosti obecněji stanovených právními předpisy lze v některých případech prokázat splněním normativních požadavků, resp. normových hodnot. Přitom současně platí, že české technické normy jsou podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dokumenty, jež nejsou obecně závazné, a které poskytují pro obecné a opakované používání pravidla, směrnice nebo charakteristiky činností nebo jejich výsledků zaměřené na dosažení optimálního stupně uspořádání ve vymezených souvislostech. Splnit podmínky a požadavky takto stanovené právními předpisy odlišně od příslušných normativních požadavků, resp. normových hodnot, je tedy možné. Ovšem jen za současného prokázání, že navrženým odlišným řešením se dosáhne stejné nebo vyšší úrovně bezpečnosti.

2.3 Úkoly požární prevence HZS ČR

Hasičské záchranné sbory krajů zabezpečují plnění úkolů na úseku požární prevence převážně jako součást výkonu státního požárního dozoru. Tedy zejména při požárních kontrolách, stavební prevenci, schvalování posouzení požárního nebezpečí a zjišťování příčin vzniku požárů. Kromě toho HZS krajů plní v oblasti požární prevence následující významné úkoly:

- zpracování koncepce rozvoje požární ochrany v kraji,
- zpracování ročních zpráv o stavu požární ochrany v kraji,
- zpracování podkladů k vydání právních předpisů pro příslušné správní orgány kraje a okresní úřady v oblastech vymezených zákonem o požární ochraně,
- kontrola plnění nařízení orgánů kraje a okresních úřadů vydaných na úseku požární ochrany,
- koordinace zabezpečování požární ochrany v kraji,

- zabezpečování preventivně výchovné, propagační a ediční činnosti na úseku požární ochrany podle zaměření stanoveného Ministerstvem vnitra.²

2.4 Výkon státního požárního dozoru

Hlavním nástrojem státní správy v oblasti požární prevence je výkon státního požárního dozoru. Principy výkonu státního požárního dozoru jsou zakotveny v právních předpisech, na základě kterých jsou uplatňovány zásady jednotného postupu při předcházení, omezování a snižování požárního rizika. Souhrnný název státní požární dozoru zahrnuje jednotlivé oblasti činností, které jsou vykonávány příslušnými orgány, které zde zastupují stát. Dotčenými orgány státní správy na úseku požární ochrany a orgány vykonávající státní požární dozoru jsou Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR a hasičské záchranné sbory krajů.

Cílem jednotlivých oblastí činností je zajištění odpovídající míry požární bezpečnosti občanů. Způsob dosahování tohoto cíle se u jednotlivých oblastí činností liší. Např. při posuzování stavební dokumentace se jedná o dohled nad správným vyprojektováním stavby tak, aby splňovala stanovená kritéria na požární bezpečnost. U kontrolní činnosti se jedná o průběžný dohled státu nad dodržováním povinností např. při provozování činností v již postavených stavbách. Zjišťováním příčin vzniku požáru se zjišťuje nejen příčina požáru, ale také kdo je odpovědný za vzniklý požár, tzn. za vzniklou škodu.

2.4.1 Orgány vykonávající státní požární dozor

Státní požární dozor vykonává:

- místně příslušný hasičský záchranný sbor kraje s výjimkou posuzování výrobků a funkčnosti systémů vyhrazených požárně bezpečnostních systémů,
- Ministerstvo vnitra - generální ředitelství HZS ČR pouze posuzováním dokumentace podle stavebního zákona a ověřováním dodržení podmínek požární bezpečnosti staveb u staveb, které se mají uskutečnit na území dvou nebo více krajů, nebo u staveb, které si vyhradí.

² <<http://hzscr.cz/clanek/pozarni-prevence-v-cr-uvodni-slovo-plk-ing-rudolfa-kaisera.aspx>>

Příslušníci pověřeni plněním úkolů na úseku požární ochrany jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které v obecném zájmu nebo v zájmu zúčastněných osob mají zůstat utajeny před nepovolanými osobami. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení pracovního poměru nebo po splnění úkolu. Příslušníci jsou oprávněni provádět potřebná zjištění a služební úkony, nahlížet do příslušné dokumentace a požadovat potřebnou součinnost. Při provádění úkonů jsou oprávněni ke vstupu do objektů a zařízení, ke vstupu na nemovitost na dobu nutnou k řádnému provedení těchto činností. Státní požární dozor mohou vykonávat příslušníci, kteří mají odpovídající odbornou způsobilost, která je stanovena vnitřním předpisem HZS ČR.

Hrozí-li bezprostřední nebezpečí vzniku požáru a k odstranění tohoto nebezpečí nestačí jiná opatření, orgán vykonávající státní požární dozor je oprávněn:

- vyloučit věc z užívání,
- zastavit činnost,
- zastavit provoz (lze i tehdy, jestliže byla znemožněna záchrana osob nebo majetku v případě požáru).

Užívat věc, obnovit provoz nebo činnost lze až po odstranění nedostatků a jen s písemným souhlasem orgánu státního požárního dozoru, který ve výše uvedených věcech rozhodl.

2.4.2 Způsob výkonu státního požárního dozoru

Státní požární dozor se vykonává:

- kontrolou dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně,
- posuzováním územně plánovací dokumentace, podkladů pro vydání rozhodnutí, projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení, dokumentace k povolení změny stavby před jejím dokončením a posuzováním dokumentace k řízení o změně v užívání stavby, k nařízení nezbytných úprav, k nařízení zabezpečovacích prací, k řízení o zjednání nápravy a k povolení výjimky v rozsahu požárně bezpečnostního řešení podle zvláštních právních předpisů,
- ověřováním, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů a dokumentace podle předchozího bodu včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek,

- schvalováním posouzení požárního nebezpečí činností s vysokým požárním nebezpečím,
- zjišťováním příčin vzniku požárů,
- kontrolou připravenosti a akceschopnosti jednotek požární ochrany,
- ukládáním opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrolou plnění těchto opatření.

Státní požární dozor u fyzických osob se vykonává v omezení rozsahu plnění povinností např. pokud je fyzická osoba vlastníkem společných prostor v objektu, které provozují činnosti jiné právnické nebo podnikající fyzické osoby nebo je fyzická osoba vlastníkem nebo uživatelem zdrojů vody pro hašení požárů nebo vlastníkem nebo uživatelem lesů v souvislých lesních porostech o celkové výměře vyšší než 50 hektarů.

2.4.2.1 Požární kontroly

Při požárních kontrolách se kontroluje plnění povinností stanovených předpisy o požární ochraně. Za předpisy o požární ochraně se považují zákon o požární ochraně, předpisy vydané na jeho základě nebo jiné předpisy upravující povinnosti na úseku požární ochrany.

Požární kontrolou se zjišťuje skutečný stav věci, přičemž může být kontrolována požární ochrana v celém rozsahu zákonem stanovených povinností, tato kontrola se nazývá komplexní nebo částečně v rozsahu, který si určí orgán státního požárního dozoru, pak se jedná o tematickou kontrolu. Pokud orgán státního požárního dozoru při požární kontrole zjistí neplnění povinností vyplývajících ze zákona o požární ochraně nebo nedostatky v jejich realizaci a provádění, jsou orgánem státního požárního dozoru stanovena opatření k nápravě a lhůta, v níž je kontrolovaný subjekt povinen zjištěné nedostatky odstranit. Odstranění nedostatků zjištěných při komplexní nebo tematické kontrole se kontroluje v rámci kontrolní dohlídky. Pokud se kontrolní dohlídkou zjistí, že nedostatky zjištěné požární kontrolou trvají, zpravidla následuje finanční sankce jejíž výše se stanovuje dle míry porušení povinností uvedených v zákoně o požární ochraně a ustanovení o postihu právnických osob, podnikajících fyzických osob a fyzických osob v témže zákoně. V případě, že je při požární kontrole zjištěný nedostatek natolik závažný, že je ohrožen život nebo zdraví osob, je finanční postih kontrolovanému subjektu uložen okamžitě. Mezi tyto nedostatky zejména patří:

znemožnění úniku osob z objektu pro shromažďování většího počtu osob tím, že únikové cesty jsou zastavěné zbožím, únikové východy z objektu jsou zajištěny pro unikající osoby nepřekonatelnou překážkou (např. řetězem, zamknuty zámkem).

Povinnost oznámit požární kontrolu je upravena zákonem o požární ochraně pouze v případě komplexní kontroly. V ostatních případech není orgán státního požární dozoru povinen svou kontrolu oznamovat. Z požárních kontrol se vyhotovuje zápis, ve kterém je popsán zjištěný stav, uvedeny zjištěné nedostatky a uložena opatření k jejich odstranění. Zápis se projednává se statutárním zástupcem právnické osoby nebo s podnikající fyzickou osobou nebo jejím odpovědným zástupcem, kteří jsou povinni podat orgánu státního požárního dozoru písemnou zprávu o odstranění závad uvedených v zápise z požární kontroly ve stanoveném termínu.

2.4.2.2 Posuzování a ověřování dokumentace podle stavebního zákona

Výsledkem posuzování podkladů, dokumentace a ověřování splnění stanovených požadavků je stanovisko, které je podkladem k řízení podle stavebního zákona. Stanovisko může být souhlasné, souhlasné s podmínkami nebo nesouhlasné, v závislosti na tom, zda dokumentace nebo stavba vykazují nedostatky nebo ne. Při posuzování dokumentace se např. zjišťuje možnost bezpečné evakuace osob, zvířat a majetku, zachování stability a nosnosti stavebních konstrukcí, rozdělení stavby do požárních úseků, vymezení zásahových cest. Orgán státního požárního dozoru zde vystupuje jako dotčený orgán chránící veřejné zájmy na úseku požární ochrany.

2.4.2.3 Zjišťování příčin vzniku požárů

Při zjišťování příčin vzniku požárů se např. zjišťuje místo a doba vzniku požáru, příčina vzniku požáru, okolnosti mající vliv na vznik požáru, následky požáru, výše uchráněných hodnot při hasební zásahu a porušení předpisů o požární ochraně. Výsledky a závěry zjišťování příčin vzniku požárů se uvádějí do odborných vyjádření a znaleckých posudků, které slouží k dalšímu řízení. Při tomto výkonu zpravidla orgán státního požárního dozoru spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení.

2.4.2.4 Schvalování posouzení požárního nebezpečí

Schvalováním posouzení požárního nebezpečí z hlediska ohrožení osob, zvířat a majetku se zjišťuje, zda toto splňuje požadavky a obsahuje všechny náležitosti stanovené zákonem o požární ochraně a vyhláškou o požární prevenci. Schvalují se také změny této dokumentace, popř. doplnění nebo přepracování. Výsledkem je rozhodnutí o schválení, popř. neschválení této dokumentace požární ochrany.³

2.5 Správní úřady na úseku požární ochrany

Na úseku požární ochrany v České republice existují dva správní úřady:

- Ministerstvo vnitra, které vykonává státní požární dozor podle ustanovení § 32 zákona o požární ochraně a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany. Jeho úkoly na tomto úseku plní Generální ředitelství HZS ČR.
- Hasičský záchranný sbor kraje, který vykonává státní požární dozor podle ustanovení § 35 zákona o požární ochraně a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany.

Úloha státní správy v oblasti požární prevence je nezastupitelná a spočívá v ochraně veřejných zájmů s cílem zabezpečit potřebnou úroveň požární bezpečnosti při provozování jednotlivých činností. Jedním z nástrojů k dosažení této úrovně je výkon státního požárního dozoru, v jehož rámci sehrává požární prevence klíčovou roli. Její význam spočívá především v předcházení rizikovým stavům již ve fázi územního plánování, projektové přípravy staveb a technologií, ale zejména při provozování jednotlivých činností. Jedná se především o zajištění důsledného dodržování veškerých zákonných povinností na úseku požární ochrany při předcházení požárům všemi povinnými subjekty a o provádění účinné kontroly dodržování těchto povinností, ale také o preventivně výchovnou činnost.⁴

Hasičské záchranné sbory krajů jsou v oblasti právních činností na úseku požární ochrany správními orgány prvního stupně. A jako takové v rámci správního řízení rozhodují na základě zákona o požární ochraně ve vymezených oblastech. Jedná se především o řešení správních deliktů právnických osob a podnikajících osob

³ <<http://hzscr.cz/clanek/vykon-statniho-pozarniho-dozeru-702198.aspx>>

⁴ HOŠEK, Z. *Význam a úloha požární prevence*. Časopis 112, 2002, č. 3, s. 4 - 5

a přestupků fyzických osob. Příslušné skutkové podstaty, jakož i možnosti postihů (pokut) a podmínky pro jejich ukládání a vymáhání jsou definovány zákonem o požární ochraně. HZS krajů za podmínek stanovených zákonem o požární ochraně rozhodují také o vyloučení věci z užívání, zákazu činnosti a zastavení provozu. Významnou rozhodovací pravomocí HZS krajů ve vztahu k právnickým osobám a podnikajícím osobám je rozhodování na základě zákona o požární ochraně ve věcech týkajících se jejich správného začlenění do kategorie činností podle míry požárního nebezpečí jimi provozovaných činností, schvalování předložených posouzení požárního nebezpečí, určování jednotky hasičského záchranného sboru podniku a požární hlídky. Kvalitní výkon správních činností HZS krajů jakožto prvoinstančních správních orgánů velmi závisí na úzké spolupráci příslušných věcných odborů a právního oddělení při vlastním správním řízení. Základem je trvalé metodické řízení a provádění odborné přípravy v této oblasti. HZS kraje zabezpečuje výkon státního požárního dozoru prostřednictvím oddělení kontrolní činnosti kontrolou dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně, schvalováním posouzení požárního nebezpečí a ukládáním opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrolou plnění těchto opatření.

Hasičský záchranný sbor kraje při výkonu státního požárního dozoru může uložit pokutu až do výše 250 000,- Kč právnické nebo podnikající fyzické osobě provozující činnost bez zvýšeného požárního nebezpečí nebo až do 500 000,- Kč právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě provozující činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím, jestliže poruší povinnosti vyplývající z předpisů o požární ochraně tím, že nezabezpečí v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany nebo požárně bezpečnostní zařízení nebo tyto neudrží v provozuschopném stavu anebo u vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany nebo požárně bezpečnostních zařízení používá neschválené druhy (§ 76 zákona o požární ochraně).

Úkoly státní správy na úseku požární ochrany, stanovené na základě zákona o požární ochraně, plní v přenesené působnosti také orgány krajů a orgány obcí, jejichž role v systému požární prevence je nezastupitelná. Dosažení a zabezpečení příslušné úrovně požární prevence v našem státě není pouze záležitostí příslušných orgánů státní správy. Její celková úroveň závisí především na aktivní účasti všech zainteresovaných subjektů, odborníků, jakož i na iniciativě občanských sdružení, veřejně prospěšných organizací a jiných orgánů a organizací, působících na úseku požární ochrany.

3 POVINNOSTI OBČANŮ NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY

3.1 Základní povinnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob

Zákon o požární ochraně nerozlišuje, zda se jedná o právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu. Vychází se z povinností platících pro všechny stejně, k nim se přidávají povinnosti pro kategorii se zvýšeným požárním nebezpečím; vykonávali podnikatel činnosti s vysokým požárním nebezpečím, musí dále zajistit osobu odborně způsobilou v požární ochraně a zajistit zpracování posouzení požárního nebezpečí.

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny:

- obstarávat a zabezpečovat v potřebném množství a druzích požární techniku, věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení se zřetelem na požární nebezpečí provozované činnosti a udržovat je v provozuschopném stavu; u vyhrazené požární techniky, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení, kromě výrobků stanovených podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a některých zákonů zvláštních předpisů, lze instalovat a používat pouze schválené druhy,
- vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení a produktvodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládnutí požárně bezpečnostních zařízení,
- dodržovat technické podmínky a návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k požární ochraně, a to včetně míst, na kterých se nachází věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení,
- pravidelně kontrolovat dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady,

- umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení kontroly plnění povinností na úseku požární ochrany, poskytovat mu požadované doklady, dokumentaci a informace vztahující se k zabezpečování požární ochrany v souladu s tímto zákonem a ve stanovených lhůtách splnit jím uložená opatření,
- poskytovat bezúplatně orgánu státního požárního dozoru výrobky nebo vzorky nezbytné k provedení požárně technické expertizy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
- bezodkladně oznamovat územně příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje každý požár vzniklý při činnostech, které provozují, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívají,
- nevypalovat porosty,
- při spalování hořlavých látek na volném prostranství, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru; spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat.

Kromě výše uvedených povinností pro všechny právnické osoby a podnikající fyzické osoby jsou ty, které jsou zařazeny do kategorie se zvýšeným požárním nebezpečím a s vysokým požárním nebezpečím, dále povinny:

- stanovit organizaci zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti,
- prokazatelným způsobem stanovit a dodržovat podmínky požární bezpečnosti provozovaných činností, případně technologických postupů a zařízení, nejsou-li podmínky provozování činností a zabezpečování údržby a oprav zařízení stanoveny zvláštním předpisem,
- zajišťovat údržbu, kontroly a opravy technických a technologických zařízení způsobem a ve lhůtách stanovených podmínkami požární bezpečnosti nebo výrobcem zařízení,
- stanovit z hlediska požární bezpečnosti požadavky na odbornou kvalifikaci osob pověřených obsluhou, kontrolou, údržbou a opravami technických a technologických zařízení, pokud to není stanoveno zvláštními předpisy a zabezpečit provádění prací, které by mohly vést ke vzniku požáru, pouze osobami s příslušnou kvalifikací,

- mít k dispozici požárně technické charakteristiky vyráběných, používaných, zpracovávaných nebo skladovaných látek a materiálů potřebné ke stanovení preventivních opatření k ochraně života a zdraví osob a majetku.

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby, které provozují činnosti s vysokým požárním nebezpečím, jsou dále povinny prostřednictvím odborně způsobilé osoby v požární ochraně zabezpečit posouzení požárního nebezpečí z hlediska ohrožení osob, zvířat a majetku a plnění dalších povinností na úseku požární ochrany.⁵

3.2 Základní povinnosti fyzických osob

Každá fyzická osoba je povinna počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru - to je základní postulát chování občanů.

Zákon o požární ochraně s prováděcí vyhláškou výše uvedené rozvíjí do následujících okruhů:

- počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů,
- počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek,
- počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při manipulaci s hořlavými látkami nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení,
- zajistit přístup k rozvodným zařízením elektrické energie a k uzávěrům plynu, vody a topení,
- plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech,
- obstarat požárně bezpečnostní zařízení (např. požární hydranty, nouzové osvětlení, požární dveře, elektrická požární signalizace, zařízení pro detekci hořlavých plynů a par, stabilní a polostabilní hasicí zařízení, zařízení pro odvod kouře a tepla, požární klapky) a věcné prostředky požární ochrany (např. hasicí přístroje, prostředky pro záchranu a evakuaci osob - žebříky apod., požární hadice, proudnice a armatury) v rozsahu stanoveném zákonem - tj. konkrétně v požárně bezpečnostním řešení stavby (dříve v technické zprávě požární ochrany),

⁵ VŠB- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, Fakulta bezpečnostního inženýrství, *Vybrané kapitoly z požární ochrany I. díl*, 2003, s. 32 - 43

- zajistit přístup k požárně bezpečnostním zařízením a věcným prostředkům požární ochrany za účelem jejich včasného použití,
- udržovat požárně bezpečnostní zařízení a věcné prostředky v provozuschopném stavu v objektech, které vlastní nebo užívají,
- vytvářet v prostorách ve svém vlastnictví nebo užívání podmínky pro rychlé zdolání požáru a pro záchranné práce,
- umožnit orgánu státního požárního dozoru provedení potřebných úkonů při zjišťování příčiny vzniku požáru a v odůvodněných případech mu bezúplatně poskytnout výrobky nebo vzorky k provedení požárně technické expertizy ke zjištění příčiny vzniku požáru,
- oznamovat bez odkladu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru každý požár vzniklý při činnostech, které vykonávají, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívají,
- dodržovat podmínky nebo návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností.

3.3 Činnosti zakázané fyzickým osobám

Fyzická osoba nesmí:

- vědomě bezdůvodně přivolat jednotku požární ochrany,
- zneužít linku tísňového volání,
- provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními předpisy např. vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice ve znění pozdějších předpisů,
- poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení,
- omezit nebo znemožnit použití označených nástupních ploch pro požární techniku,
- používat barevné označení vozidel, lodí a letadel jednotek požární ochrany,
- provádět vypalování porostů.

3.4 Další povinnosti uložené fyzickým osobám

Fyzická osoba je dále povinna zajišťovat a vykonávat některé další činnosti:

- ten, kdo je povinen vykonávat dohled (např. rodič, opatrovník) nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání, je povinen podle zvláštních zákonů dbát, aby tyto osoby svým jednáním nezpůsobily požár.
- vlastník nebo uživatel zdrojů vody pro hašení požárů je povinen tyto udržovat v takovém stavu, aby bylo umožněno použití požární techniky a čerpání vody pro hašení požárů.
- vlastník nebo uživatel lesů v souvislých lesních porostech o celkové výměře vyšší než 50 hektarů je povinen zabezpečit v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru také opatření pro včasné zjištění požáru v lesích a proti jejich rozšíření pomocí hlídkové činnosti s potřebným množstvím sil a prostředků požární ochrany, pokud tak neučiní Ministerstvo zemědělství podle zvláštního zákona.

3.4.1 Povinnosti fyzických osob při používání tepelných spotřebičů

Při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů, u kterých není k dispozici průvodní dokumentace (návod výrobce na provoz, kontroly, údržbu, obsluhu apod.) se postupuje podle dokumentace technicky a funkčně srovnatelných druhů a typů spotřebičů.

Není-li bezpečná vzdálenost spotřebiče od povrchů stavební konstrukce, podlahové krytiny a zařizovacích předmětů z hořlavých hmot doložena zkouškou nebo předepsána technickou dokumentací, stanoví se bezpečné vzdálenosti podle normativních požadavků. Při používání tepelných spotřebičů se nevychladlý popel ukládá do nehořlavých uzavíratelných nádob.

3.4.2 Povinnosti fyzických osob při užívání komínů a kouřovodů

Komíny a kouřovody se udržují v takovém stavebně technickém stavu, aby byla zajištěna požární bezpečnost při provozu připojených tepelných spotřebičů. Čištění a kontrola komínů se zabezpečuje ve lhůtách a způsobem stanoveným zvláštním předpisem.

3.4.3 *Povinnosti fyzických osob při používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek*

Pro manipulaci s hořlavými nebo požárně nebezpečnými látkami platí následující zásady:

- pevná paliva se ukládají odděleně od jiných druhů paliv nebo hořlavých anebo hoření podporujících látek,
- při skladování látek majících sklon k samovznícení se podle druhu a způsobu umístění sleduje, zda nedochází k procesu samovznícení,
- ke skladování nebo ukládání hořlavých kapalin se používají pouze obaly, nádrže nebo kontejnery k tomuto účelu určené,
- hořlavé kapaliny, hořlavé a hoření podporující plyny se skladují pouze v prostorách, které jsou k tomuto účelu určeny,
- hořlavé kapaliny nelze ukládat ve společných a ve sklepních prostorách bytových domů nebo ubytovacích zařízení s výjimkou hořlavých kapalin potřebných k vytápění těchto objektů v maximálním množství 40 litrů v nerozbitných přenosných obalech pro jeden tepelný spotřebič,
- v jednotlivých a řadových garážích lze ukládat nejvýše 40 litrů pohonných hmot pro osobní automobily a 80 litrů pohonných hmot pro nákladní automobily v nerozbitných přenosných obalech a nejvýše 20 litrů olejů na jedno stání,
- v hromadných garážích se pohonné hmoty ani oleje neukládají, s výjimkou provozních náplní a záložního paliva, které jsou součástí vozidel,
- nádoby s hořlavými nebo hoření podporujícími plyny (např. lahve, sudy, kontejnery, nádrže) se umísťují na snadno přístupných a dostatečně větraných a proti nežádoucím vlivům chráněných místech,
- nádoby s hořlavými nebo hoření podporujícími plyny nelze nikdy ukládat v prostorách pod úrovní okolního terénu, ve světlících, v garážích, kotelnách, místnostech určených ke spaní, ve společných prostorách bytových domů a ubytovacích zařízení.⁶

⁶ VŠB- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, Fakulta bezpečnostního inženýrství, *Vybrané kapitoly z požární ochrany I. díl*, 2003, s. 12 - 20

4 PŘESTUPKOVÉ ŘÍZENÍ

Stupeň nebezpečnosti činu představuje hranici mezi dvěma stupni protiprávního jednání – trestným činem a přestupkem.

Trestný čin je pro společnost nebezpečné jednání, jehož znaky jsou uvedeny v zákoně. Trestné činy projednávají, řeší a trestají soudy na základě trestního řádu. Převládající sankce za spáchání trestného činu je podmíněné nebo nepodmíněné odnětí svobody a peněžitý trest. Nejvýznamnější právní normou jsou zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení (trestní řád).

Přestupek má nižší stupeň nebezpečnosti pro společnost. Přestupky projednávají, řeší a trestají obce, jiné orgány státní správy, policie apod. na základě jiných právních norem než trestního zákona. Za spáchání přestupku jsou ukládány následující sankce – napomenutí, pokuta, zákaz činnosti a propadnutí věci. Přestupky patří mezi správní delikty. Přestupek je nejlépe určitelný – pak až všechny ostatní, dalších 20 až 25 druhů přestupků. Je to čin pouze dokonavý (pokus není přestupek) a proto neexistují jeho vývojová stádia. Přestupků se týká zákon č. 200/1990 Sb. , (přestupkový zákon) a značný počet zvláštních zákonů.⁷

4.1 Pojem přestupku a jeho zákonné znaky

Podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je pojem přestupek zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek označeno v tomto nebo jiném zákoně a nejde-li o trestný čin nebo jiný správní delikt, který je postižitelný podle zvláštních předpisů.

Při určení odpovědnosti za přestupek je nutno vycházet z určení těchto základních znaků (obecně):

- protiprávní jednání (porušení povinnosti) uvedené v přestupkovém zákoně nebo v jiném zákoně, se kterým zákon spojuje hrozbu určitou sankcí a které přísluší projednat správnímu orgánu,
- zaviněné protiprávní jednání i z nedbalosti, pokud zákon výslovně nestanoví úmyslné zavinění.

⁷ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 2

Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle okolností a svých osobních poměrů. K úmyslnému spáchání přestupku dochází tehdy, jestliže osoba chtěla porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo zájmy chráněné jinými právními předpisy, když věděla, že svým jednáním může chráněné zájmy porušit nebo ohrozit a pro případ, že je ohrozí či poruší, s tím byla srozuměna (jednoznačný souhlas, vědomý souhlas s tím, že svým jednáním ohrozí či poruší zájem chráněný zákonem).

K nedbalostnímu spáchání přestupku dochází tehdy, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo jinými právními předpisy, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí. Dále jde o případ, kdy osoba věděla, že svým jednáním může způsobit ohrožení nebo porušení zájmů chráněných zákonem nebo jiným právním předpisem, ačkoliv s přihlédnutím k okolnostem a osobním poměrům (schopnostem, právní odpovědnosti od 15 let, povolání, apod.) o tom mohla a měla vědět.

Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.

Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.⁸

Z hlediska pojmu přestupku hovoříme o jeho tzv. pozitivním určení (co je přestupek) a současně o jeho negativním vymezení (kdy se nejedná o přestupek). Negativní vymezení přestupku znamená, že zákon stanoví, že o přestupek jde pouze tehdy, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle jiných právních předpisů anebo o trestný čin. Z uvedených deliktů má přestupek zpravidla nejnižší stupeň nebezpečnosti pro společnost a tato konstrukce je zvolena proto, aby nedošlo k dvojímu postihu za totéž protiprávní jednání.

⁸ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 3, 4

4.2 Okolnosti vylučující protiprávnost

4.2.1 Nutná obrana

Přestupkem není jednání, kterým někdo odvrací přiměřeným způsobem v nutné obraně útok přímo hrozící nebo trvající na zájem chráněný zákonem. Protože jde o odvrácení útoku na zájem chráněný zákonem, je k nutné obraně oprávněn každý, tedy nejen ten, kdo je útokem sám ohrožen, ale lze tak chránit i zájmy jiné osoby, než jednající v nutné obraně.

Pro nutnou obranu je předepsána přiměřenost, útok musí trvat nebo alespoň fakticky přímo ohrozit. Případná škoda vzniká útočnickovi, zatímco u krajní nouze zpravidla komukoliv jinému.

4.2.2 Krajní nouze

Přestupkem také není jednání, uskutečněné v krajní nouzi, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem. Při posuzování možného následku hrozícího z nebezpečí a následku způsobeného odvrácením nebezpečí je třeba vycházet ze skutečné situace v době činu i z psychického stavu osoby, která odvracela nebezpečí. V případě krajní nouze se vyžaduje proporcionalita mezi hrozícím následkem a následkem vzniklým využitím institutu krajní nouze, přičemž zákon stanoví podmínku, že hrozící nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Pokud bude možné nebezpečí odvrátit jinak, má tato situace přednost.

4.3 Příslušnost k řízení o přestupcích

Věcná příslušnost – určuje, který správní orgán a který jeho stupeň je povolán ve věci rozhodnout v I. stupni. Zpravidla je k projednávání přestupku příslušný ten správní orgán, v jehož působnosti došlo k přestupku, neboť projednávání přestupků je nedílnou součástí výkonu státní správy. K řízení věcně příslušný orgán je povinen provést přestupkové řízení a nesmí věc postoupit k projednání a rozhodnutí správnímu orgánu jiné kategorie nebo orgánu vyššího stupně.

Funkční příslušnost – určuje, který z orgánů téže kategorie, případně téhož systému státních orgánů rozhoduje ve správním – přestupkovém řízení. Funkční příslušnost určují vnitřní směrnice rozhodnutí vedoucích pracovníků správních orgánů.

K projednání přestupků jsou věcně příslušné:

- a) obecní úřady a zvláštní orgány obcí,
- b) obecní orgány obcí s rozšířenou působností,
- c) orgány Policie České republiky,
- d) jiné správní orgány, určené zvláštními zákony.

Místní příslušnost v přestupkovém řízení znamená zákonem vyjádřený vztah místa spáchaného přestupku ke správnímu orgánu, který má o přestupku rozhodnout. Přestupek tedy projedná věcně příslušný orgán, v jehož obvodu k přestupku došlo. Je-li místně příslušných více správních orgánů a nedohodnou se jinak, koná řízení ten, který zahájil řízení první. Jiné zákony (než přestupkový), které upravují skutkové podstaty některých přestupků, stanoví místní příslušnost odlišně. Je tomu tak např. u celního zákona nebo u zákona o státní statistické službě.

4.4 Průběh řízení o přestupcích

4.4.1 Účastníci řízení

Obviněný z přestupku - obviněným z přestupku se stává osoba podezřelá z přestupku poté, co proti ní učinil správní orgán první procesní úkon. Ten je ve valné většině případů spojován s oznámením správního orgánu o zahájení řízení účastníkům řízení, a to buď doručením oznámení nebo ústním prohlášením. Na obviněného se stále hledí tak, že je nevinný, a to až do okamžiku, kdy je jeho vina vyslovena pravomocným rozhodnutím. K výpovědi ani doznání nesmí být donucován. Obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu, stejně jako k důkazům o nich, dále uplatňovat skutečnosti a navrhnout důkazy na svou obhajobu, může rovněž podávat návrhy a opravné prostředky.

Poškozený – pokud jde projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem fyzické i právnické osobě. Pouze v tom případě, když byla škoda a její výše spolehlivě zjištěna a nebyla dobrovolně uhrazena. Je-li tedy poškozenému přiznána náhrada škody, stává se účastníkem.

Vlastník věci, která byla zabráná nebo může být zabráná - to pouze v části řízení týkající se zabráná věci. Zabranou věcí může být např. věc, která náleží pachateli, byla použita ke spáchání přestupku (vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku). Nelze rozhodnout po 2 letech o zabrané věci - vlastníkem se stane stát.

Navrhovatel - na jehož návrh bylo řízení o přestupku zahájeno.⁹

4.4.2 Zahájení řízení

Řízení se zpravidla zahajuje z úřední povinnosti (zásada oficiality). Méně se řízení zahajuje na návrh postižené osoby, zákonného zástupce nebo opatrovníka. Návrh musí být podán nejpozději do 3 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dověděl o přestupku. Po uplynutí roční lhůty není možné přestupek projednat (objektivní lhůta). Návrh musí mít určité náležitosti: Označení osoby postižené a pachatele, nutno uvést kde, kdy a jak měl být přestupek spáchán. V každém stadiu řízení může navrhovatel vzít návrh zpět.

4.4.3 Ústní jednání

Ústní jednání je obligatorním stadiem. Je to jádro řízení, shromažďují se důkazy, na jejichž základě se rozhodne o vině a případné sankci. Narozdíl od soudního řízení je přestupkové řízení zásadně neveřejné. Přítomní jsou pouze pracovníci správního orgánu, svědci,... Instituty jako např. předvedení,... jsou upraveny ve Správním řádu.

Přestupek může být někdy projednáván i bez přítomnosti obviněného (např. se nedostavil bez omluvy). Jestliže je obviněným mladistvý, orgán vyrozumí i zákonného zástupce a orgán péče o dítě. Zákon mladistvým poskytuje zvláštní ochranu - např. horní hranice pokuty je poloviční (tedy ne více než 2000 Kč).

4.4.4 Zastavení řízení

K zastavení řízení dojde, když:

- se skutek nestal, nebo se nejedná o přestupek,
- skutek nespáchal obviněný z přestupku,
- spáchání skutku nelze prokázat,
- obviněný požívá imunity podle mezinárodního práva nebo zákona,

⁹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení*, 10. vydání Praha : Linde Praha, 2006, s. 74 - 76

- je obviněný mladší 15 let, nebo trpí duševní chorobou,
- odpovědnost za přešupek zanikla,
- bylo o skutku již pravomocně rozhodnuto správním orgánem nebo orgánem činným v trestním řízení,
- byla uložena bloková pokuta,
- skutku bylo rozhodnuto již v disciplinárním řízení a rozhodnutí se považuje za dostačující,
- navrhovatel či obviněný zemřel,
- byl vzat zpět návrh,
- došlo ke smíru při urážce na cti,
- věc byla postoupena podle § 71.

4.4.5 Výrok rozhodnutí

Správní řád říká, jaké jsou formální a věcné náležitosti rozhodnutí - výrok, odůvodnění, poučení o opravných prostředcích; číslo jednací, razítko,...

Při uznání viny výrok obsahuje:

- popsání skutku, označí se místo a čas jeho spáchání,
- vysloví se vina, druh a výměr sankce (popř. rozhodnutí o neuložení sankce),
- rozhodnutí o započtení doby do doby zákazu činnosti (pokud byl vysloven),
- rozhodnutí o uložení ochranného opatření (když bylo uloženo),
- rozhodnutí o náhradě škody,
- rozhodnutí o nákladech řízení - vinnému nebo navrhovateli (pokud bylo zastaveno řízení z důvodů na straně navrhovatele) - povinnost uhradit náklady (paušální částka). Tuto povinnost nelze uložit v mandátním řízení (blokové a příkazní řízení). Uhrazení nákladů lze prominout. Uhrazené náklady činí příjem obce, jejíž orgán rozhodl v prvním stupni, nebo okresního úřadu pokud rozhodl v prvním stupni. Pokud rozhodl jiný správní orgán, jdou peníze do státního rozpočtu.

4.4.6 Doručování

Zde platí Správní řád (doručování není upraveno v přestupkovém zákoně). Je zde pouze zákaz doručování rozhodnutí formou veřejné vyhlášky, což Správní řád umožňuje. Správný postup doručovatele: a) přijde osobně, nechá zprávu o tom, kdy přijde znovu, přijde osobně, pak uloží rozhodnutí na poště, 3. den poté se bere za den doručení - začíná běžet lhůta. Den oznámení je považován za den doručení (jen písemně).

4.4.7 Odvolání

Jinak také přezkum. Odvolání se podává k nejbližší vyššímu orgánu tomu, který rozhodl v první instanci. V plném rozsahu se může odvolat pouze obviněný, jde-li o mladistvého, pak v jeho prospěch i zákonný zástupce a orgán péče o dítě. Poškozený se může odvolat jen ve věci náhrady škody, vlastník zabrané věci zase jen proti části, kde se o zabránění věci rozhodlo. Navrhovatel se může odvolat jen proto části vyslovující vinu či proti povinnosti nahradit náklady. V odvolacím řízení nelze změnit sankci v neprospěch obviněného. Také nemůže odvolací orgán uložit sankci větší, než orgán prvoinstanční. Pokud je prvoinstanční orgán nejvyšším orgánem, podáme jako odvolání rozklad.

4.4.8 Výkon rozhodnutí (správní exekuce)

Výkon spočívá v tom, že příslušný správní orgán vynucuje plnění povinností uložených účastníkům řízení (nejčastěji pachateli), ale tyto povinnosti nebyly dobrovolně splněny. Předmětem může být např. nezaplacená pokuta, náhrada škody,... Při splnění, kdy je započato vymáhání, se od dalšího vymáhání upustí.

Podmínky pro výkon rozhodnutí:

- účastník nesplnil dobrovolně uloženou povinnost
- existence exekučního titulu (správní podklad pro exekuci) - vykonatelné rozhodnutí (vykonatelnost se řídí Správním řádem).
- lhůta stanovená ke splnění povinnosti marně uplynula - běh začíná obvykle dne následným po právní moci rozhodnutí
- dosud neuplynula příslušná lhůta, ve které je možno provést rozhodnutí - když není promlčeno, nebo nedošlo k prekluzi (např. lhůta u pořádkové pokuty je 3 roky, u nákladů řízení 5 let).

Exekuce:

- nezaplacená pokuta – provádí se vydáním exekučního příkazu. Lhůty, kdy je možno pokuty vymáhat, je 6 let.
- nezaplacená náhrada škody – lhůta 5 let.
- nezaplacená náhrada řízení¹⁰

4.5 Způsoby projednání přestupků

Blokové řízení

- blokové řízení je tzv. zkrácené řízení o přestupcích. V tomto případě se obecné správní řízení nepoužije ani subsidiárně. Provádí se v případě, kdy je přestupek spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a pachatel přestupku je ochoten zaplatit pokutu na místě. V případě nesplnění některé z uvedených podmínek se přestupek projedná obvyklým způsobem, popř. v příkazním řízení.

Uložení blokované pokuty

- v blokovém řízení lze uložit pouze pokutu, nikoliv však jinou sankci. Horní hranice pokuty je 1000,- Kč, u mladistvého 500,- Kč. Při určení výše pokuty se přihlídnou k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele. Z projevu ochoty zaplatit pokutu je zřejmé, že pachatel uznává svou vinu a že se vzdává práva odvolat. Proto zákon stanoví, že se nelze odvolat proti uložení pokuty v blokovém řízení. Uložením pokuty je věc pravomocně skončena.

Příkazní řízení

- příkazní řízení je zkrácený způsob přestupkového řízení a použije se v těchto případech:

- není pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil,
- věc nebyla vyřízena v blokovém řízení,
- jedná se o případ, který není návrhovým deliktem,
- nemá být rozhodnuto náhradě škody,

¹⁰ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 67 - 87

- nejedná se o přešupek mladistvého nebo zbaveného způsobnosti k právním úkonům nebo jehož způsobnost k právním úkonům je omezena.

Účelem příkazního řízení je urychlení a zjednodušení projednávání přešupků a snížení administrativních úkolů. Podstata příkazního řízení spočívá v tom, že přešupkový orgán vydá obviněnému, o němž není pochyby, že se dopustil přešupku, písemný příkaz, který má všechny náležitosti. Musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku.

Výrok příkazu konstatuje vinu pachatele, obsahuje popis skutku a označení místa a času jeho spáchání a právní ustanovení, podle něhož bylo postupováno. Sankce, které lze uložit, jsou napomenutí a pokuta do výše 4000,- Kč. Příkazní řízení neumožňuje uložit zákaz činnosti a propadnutí věci a vylučuje použití ochranných opatření, tedy zabrání věci a omezující opatření. V příkazním řízení nelze rozhodnout o náhradě škody a stanovit úhradu nákladů řízení. Příkazního řízení nelze použít na projednání přešupku spáchaného mladistvým a vůči obviněnému z přešupku, který je zbaven způsobnosti k právním úkonům nebo jeho způsobnost k právním úkonům je omezena. Opravným prostředkem proti příkazu je odpor, který se podává do 15 dnů ode dne doručení u správního orgánu, který příkaz vydal.

Řízení proti mladistvým

- v přešupkovém právu je mladistvým osoba, která v době spáchání přešupku dovršila 15 let a nepřekročila 18. rok svého věku. Mladistvým zajišťuje společnost zvláštní ochranu na péči, zejména s ohledem na menší životní zkušenosti a tím menší schopnost jednat v důležitých otázkách s rozvahou a důkladně posoudit následky svého jednání. Přešupek mladistvého je třeba projednat zásadně v ústním jednání. Proto v tomto případě nelze použít příkazního řízení. Povinností správního orgánu je vyzoomět o nařízení ústního jednání zákonného zástupce mladistvého a orgán vykonávající sociálně právní ochranu dětí.¹¹

¹¹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přešupkové řízení*, 10. vydání Praha : Linde Praha, 2006, s. 122 - 140

4.6 Sankce za přestupek

Jaké sankce může správní orgán za přestupek uložit? V zásadě čtyři - napomenutí, pokutu, zákaz činnosti a propadnutí věci. Vedle těchto může ještě uložit omezující opatření a zabrat věc. Sankce lze libovolně kombinovat, pouze nelze uložit napomenutí společně s pokutou. V přestupkovém řízení však nemusí být uložena žádná sankce v případě, že k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku (což lze čekat hlavně u osob podobným způsobem netrestaných, u mladistvých apod.).

Při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení (tedy v řízení obvykle v rámci vztahů nadřízenosti a podřízenosti v rámci určité organizace). Za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení se uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný (projev obecně přijímané zásady absorpce). Zákaz činnosti lze uložit, jestliže ho lze uložit za některý z těchto přestupků.

Pokutu lze uložit do 1.000,- Kč, ovšem v zákoně jsou uvedeny četné výjimky, kdy lze uložit i pokutu vyšší. V blokovém řízení pak lze uložit pokutu do 1.000,- Kč, opět však pokud zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší.

K *zákazu činnosti* lze říci, že ho lze uložit jen za některé přestupky a na dobu v zákoně pro tyto přestupky stanovenou, nejdéle na dva roky, a jde-li o činnost, kterou pachatel vykonává v pracovním nebo jiném obdobném poměru, nebo k níž je třeba povolení nebo souhlasu státního orgánu, a spáchal-li pachatel přestupek touto činností nebo v souvislosti s ní.

Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží pachateli a věc byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, anebo byla přestupkem získána nebo byla nabyta za věc přestupkem získanou - nikoli tedy jakoukoli věc ve vlastnictví pachatele přestupku (rozdíl oproti *zabrání věci* pak spočívá v tom, že zabíraná věc náleží pachateli, kterého nelze za přestupek postihnout, nebo pachateli vůbec nenáleží, avšak její zabránění je vyžadováno bezpečností osob nebo majetku nebo obecným zájmem). Propadnutí věci však nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

Omezující opatření spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa a místnosti, v nichž se podávají alkoholické nápoje nebo se konají veřejné tělovýchovné, sportovní nebo kulturní podniky. Lze je uložit pachateli přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, přestupku

proti veřejnému pořádku a přestupku proti občanskému soužití. Omezující opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přestupku a lze je uložit jen spolu se sankcí (tedy napomenutím, pokutou, zákazem činnosti, propadnutím věci) a to nejdéle na dobu jednoho roku.

Závěrem lze poukázat na fakt, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie - dochází k zániku odpovědnosti za přestupek.¹²

5 PŘESTUPKY NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY

5.1 Historický vývoj

Dne 17.12.1985 byl Českou národní radou schválen zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, který upravil podmínky PO na kvalitativně vyšším stupni, odpovídající tehdejšími podmínkám centralizovaného způsobu řízení národního hospodářství. Zrušil předchozí právní úpravu, sjednotil a zavedl nové instituty. Tento zákon byl následně novelizován zákony č. 425/1990 Sb., č. 40/1994 Sb., č. 203/1994 Sb., č. 163/1998 Sb., č. 71/2000 Sb., a zákonem č. 237/2000 Sb., úplné znění pod č. 67/2001 Sb. V novelizovaném znění je účinný od 1.1.2001. Zákon mj. stanovil povinnosti státních orgánů, organizací a občanů na úseku PO, podrobně upravil školení a odbornou přípravu v PO. Podrobně upravil výkon státního požárního dozoru, postih organizací a občanům za porušení povinností na úseku PO (správní delikty a přestupky), upravil nároky na náhradu škod občanů v souvislosti s poskytnutím pomoci při zdolávání požárů a při činnostech v dobrovolných sborech. Nejdůležitějším pro oblast profesních hasičů bylo však zřízení Sboru PO. Zákon stanovil organizaci, úkoly, práva a povinnosti příslušníků PO – jednotně pro celou republiku. Nadřízeným byl stanoven ministr vnitra ČSR. V rámci Sboru PO byly zřízeny Krajské a Okresní správy a útvary Sboru PO jako organizační složky Okresních národních výborů (ONV) a Krajských národních výborů (KNV) – avšak bez vlastní právní subjektivity.

¹² <<http://www.pravnik.cz/a/235/prestupky-obecna-cast-predpoklady-sankce-.html>>

Požární ochrana po listopadu 1989

Zásadní společensko-politické změny se po listopadu 1989 promítly v postupných změnách ve státním a politickém uspořádání a v přeměně (transformaci) celého našeho právního řádu. Na rozdíl od předchozího období, pro něž bylo typické administrativně direktivní řízení celé společnosti a paternalistická role státu, byl postupně kvalitativně změněn dosud platný právní řád. Změny v právním řádu nově odrážely mocenskopolitickou, hospodářskou a sociální realitu-charakterizovanou základy pluralitní demokracie a tržního hospodářství.

Pro veřejnou správu (tj. státní správu a samosprávu) na úseku požární ochrany měl podstatný význam zákon č. 425/1990 Sb. o Okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých opatřeních s tím souvisejících, a dále zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení). Na jejich základě došlo k 1.1.1991 ke zrušení MNV, ONV a KNV jako orgánů státní moci a státní správy. Místo zrušených ONV a KNV byly zřízeny Okresní úřady (OkÚ), jako územní orgány státní správy se všeobecnou působností. Se zánikem ONV a KNV zanikly i Okresní a Krajské správy sboru PO. Zákon o Okresních úřadech pověřil přednostu OkÚ funkcí zakladatele. Na základě těchto změn založil přednosta OkÚ v rámci svého teritoria rozhodnutím státní příspěvkovou organizaci Správu a útvar sboru PO, která přejala do své správy národní majetek, dosud svěřený Krajské a Okresní správě Sboru PO a plnila úkoly ze zákona o PO a to jak v oblasti prevence, tak i represe. V čele stál jako statutární orgán náčelník. Tato organizace PO pak trvala až do přijetí zákona č. 203/1994 Sb., kterým došlo k další podstatné novele zákona o PO a k transformaci právního uspořádání požární ochrany. Přijetím tohoto zákona, účinného od 1.1.1995, byl podstatným způsobem změněn výkon státní správy v oblasti PO. Došlo zejména k novému rozdělení kompetencí a pravomocí při výkonu státní správy na úseku PO, který od 1.1.1995 vykonávalo Ministerstvo vnitra a v jeho rámci Ředitelství HZS ČR v čele s vrchním požárním radou ČR a v okresech OkÚ a jejich zvláštní orgány – okresní požární radové. V souladu s touto novelou zanikla ke dni 31.12.1994 zanikla „Správa a útvar sboru PO“ a rozhodnutím přednosti na základě zákona o Okresních úřadech a zákonem o PO byl dnem 1.1.1995 zřízeny Hasičské záchranné sbory okresů, jako státní příspěvkové organizace podřízené Okresním úřadům v okresních městech. Ve věcech služebních podléhaly Ministerstvu vnitra a Ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky v Praze. HZS ČR tvoří jednotný sbor. Novelou zákona č. 203/1994 Sb., by výkon státní správy v oblasti PO přenesen na zvláštní orgány Okresních úřadů –

na okresní požární rady a jejich zástupce. Okresní požární radové zastávali současně funkci ředitele Hasičského záchranného sboru okresu – jako samostatné právnické osoby s věcnou působností na úseku PO.¹³

Novela zákona o požární ochraně č. 203/1994 Sb. podstatně změnila původní zákon o požární ochraně, reagovala na změnu společenských a ekonomických poměrů - stanovila stejné podmínky pro zajištění požární ochrany jak u právnických osob, tak u podnikajících fyzických osob, ale na druhé straně umožnila podnikatelům diferencovat náročnost a způsob požárního zabezpečení podle skutečně prováděných činností se zvýšeným požárním nebezpečím nebo vlastnictví objektů se zvýšeným požárním nebezpečím. Nástrojem pro výše uvedené bylo posouzení požárního nebezpečí, které mohli zpracovávat jen osoby odborně způsobilé v požární ochraně. Novela reagovala na změny ve státní správě - na zrušení národních výborů všech stupňů, vytvoření nových orgánů státní správy a samosprávy, v zajišťování požární ochrany obcemi rozlišovala samostatnou a přenesenou působnost. Ustanovení o přestupcích formulovala v návaznosti na zákon o přestupcích číslo 200/1990 Sb., v platném znění.¹⁴

Právní úprava provedená tímto zákonem přinášela značné problémy. Ty byly překonány až novelou zákona č. 237/2000 Sb., který zcela zásadně změnil výkon státní správy na úseku požární ochrany, nově stanovil povinnosti právnických a fyzických osob, upravil věcnou a funkční působnost orgánů státní správy a samosprávy a zasáhl do oblasti organizace a řízení jednotek požární ochrany. Přesně definoval správní delikty a přestupky na úseku požární ochrany.

Novela zákona o požární ochraně č. 237/2000 Sb., byla přijata spolu se zcela novými zákony, které nadále tvoří ucelenou jednotu v oblasti krizového zákonodárství.

Jsou to:

- zákon č. 238/2000 Sb., o HZS ČR
- zákon č. 239/2000 Sb., o IZS
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

¹³ <<http://www.hzshk.cz/cs/uvodni-strana/historie/clanek-148>>

¹⁴ VŠB- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, Fakulta bezpečnostního inženýrství, *Vybrané kapitoly z požární ochrany I. díl*, 2003, s. 3 - 11

Všechny tyto zákony nabyly účinnosti dnem 1.1.2001.

5.2 Současný stav

V současné době probíhá reforma veřejné správy, kterou můžeme rozdělit na tři části: 1. reforma územní veřejné správy, 2. reforma ústřední státní správy (včetně oblasti působnosti HZS ČR), 3. reforma způsobu výkonu (proces) veřejné správy, tj. v oblasti státní správy a územní samosprávy. Největší změny proběhly v oblasti státní správy a samosprávy. Byl přijat celý komplex právních norem. Reforma územní veřejné správy má dvě fáze: 1. zřízení krajského stupně řízení veřejné správy, 2. v souladu se zák.č.147/2000 Sb., o OkÚ, končí jejich činnost k 31.12.2002. Kompetence státní správy budou převáděny na úřady samospráv (kraje, obce) – tj. v případě obcí na vybrané Obecní úřady a na Krajské úřady. Základním kamenem je skupina zákonů, které můžeme nazývat organizační normy, které navazují na finanční zákony, a které jsou nezbytné pro realizaci funkcí orgánů územních samospráv (krajů a obcí).. Počínaje dnem 1.1.2001 vznikají v krajských městech Hasičské záchranné sbory krajů jako samostatná organizační složka státu a účetní jednotky, jehož součástí jsou i územní odbory v bývalých okresních městech.

Pracovněprávní vztahy příslušníků HZS ČR byly dnem 1.1.2001 transformovány ve služebně právní vztahy.¹⁵

5.3 Příklad řešení přestupku na úseku požární ochrany – požár digestoře

Přestupek na úseku požární ochrany podle ustanovení § 78 odst.1 písm. r) zákona o požární ochraně

1. Policie ČR a HZS Jihočeského kraje vyšetřují požár digestoře v bytové jednotce. HZS Jihočeského kraje vypracovává ve věci spis o požáru. Tento měl být způsoben nedbalostním jednáním při přípravě jídla na plynovém sporáku, když podezřelá nevyprala přívod plynu u hořáku zhasnutého přetečeným pokrmem a následným přepnutím digestoře do vyšší rychlosti způsobila elektrický výboj na kontaktech vypínače, který zapálil směs plynu se vzduchem v digestoři a větráku, čímž došlo k požáru digestoře a následnému výbuchu ve stoupačce s následným požárem, který způsobil prohoření plastového rozvodu vody

¹⁵ <<http://www.hzshk.cz/cs/uvodni-strana/historie/clanek-148>>

a odpadu. Porušení rozvodů vody mělo za následek vytopení dalších bytových jednotek.

2. Věc je dále šetřena Policií ČR s podezřením na trestný čin obecného ohrožení podle ustanovení § 180 odst. 1 trestního zákona.
3. Policie ČR neshledává v jednání podezřelé naplnění znaků skutkové podstaty uvedeného trestného činu, věc proto postupuje v souladu s ustanovení § 159 a odst. 1 písm. a) trestního řádu se všemi podklady HZS Jihočeského kraje k projednání přestupku na úseku požární ochrany, s podezřením na porušení ustanovení § 17 odst. 1 písm. a) zákona o požární ochraně a spáchání přestupku podle ustanovení § 78 odst.1 písm. r) zákona o požární ochraně.
4. Podezřelá je předvolána k podání vysvětlení ve věci a poškození jsou vyrozuměni o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody v případně zahájeném řízení o přestupku.
5. Podezřelá podává vysvětlení, přičemž zpochybňuje část dosud zjištěných skutečností.
6. Poškození vyjadřují vůli uplatnit nárok na náhradu škody v případně zahájeném řízení o přestupku.
7. Doručením oznámení o zahájení řízení podezřelé, spolu s předvoláním k ústnímu jednání, je přestupkové řízení zahájeno a tato se stává obviněnou z přestupku. Obviněna je z přestupků podle ustanovení § 78 odst.1 písm. d), k), r) a t) zákona o požární ochraně. Přestupku podle § 78 odst.1 písm. d), r) zákona o požární ochraně se měla dopustit výše popsáním jednáním. Přestupku podle § 78 odst.1 písm. k) zákona o požární ochraně se měla dopustit tím, že ponechala v blízkosti zapáleného plynového hořáku otevřenou plastovou lahvičku s blíže nezjištěným množstvím acetonového ředidla. Přestupku podle § 78 odst.1 písm. t) zákona o požární ochraně se měla dopustit tím, že bezodkladně neoznámila místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje požár v bytě, který užívá.

Současně jsou o zahájení řízení a konání ústního jednání vyrozuměni poškození (5 subjektů – 3 fyzické osoby a 2 právnické osoby).

8. HZS Jihočeského kraje je doručena plná moc, osvědčující zastupování obviněné advokátkou, a současně žádost o odročení ústního jednání. Žádosti o odročení

nebylo správním orgánem vyhověno. Následně bylo oznámeno skončení zastoupení.

9. V den termínu ústního jednání byla doručena plná moc, jež měla dosvědčit zastupování obviněné dalším zástupcem. Tato nebyla pro formální vady uznána. Při ústním jednání byla následně udělena plná moc ústním prohlášením do protokolu.

Před zahájením ústního jednání sdělil jeden z poškozených, že nebude v řízení uplatňovat nárok na náhradu škody.

10. Při ústním jednání, vedeném před tříčlennou komisí oprávněnou úřední osobou, vypovídala obviněná o skutečnostech, které se jí kladou za vinu. Předtím byla náležitě poučena o svých právech (Obviněný z přestupku má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhnout důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi ani k doznání nesmí být donucován.) Prostřednictvím svého právního zástupce uváděla skutečnosti zpochybňující dosud zjištěné. Poté mohli uplatnit nároky na náhradu škody poškození. Uváděnou výši způsobené škody museli doložit. Celý průběh ústního jednání se zaznamenal do protokolu, jenž na závěr podepsali všichni, kteří se ústního jednání účastnili.
11. Před vydáním rozhodnutí bylo zjištěno, že Policie ČR odevzdala věc HZS Jihočeského kraje k projednání přestupku, aniž vyčkala výsledků zkoumání stop zajištěných na místě činu a zaslanych ke zkoumání na Odbor kriminalistické techniky a expertiz (dále OKTE). Ihned po tomto zjištění byly výsledky zkoumání zajištěných stop z OKTE vyžadovány. OKTE byly téhož dne na HZS Jihočeského kraje zaslány prostřednictvím faxu. Z těchto odborných vyjádření vyplývalo, že mohlo dojít k jinému právně relevantnímu jednání, než které bylo uvedeno v popisu skutku při sdělení obvinění ze spáchání přestupku. Z tohoto důvodu bylo potřeba nařídit nové ústní jednání, aby se obviněná mohla k těmto nově získaným důkazům vyjádřit. Zároveň správní orgán učinil oznámení Policii ČR o skutečnostech nasvědčujících spáchání trestného činu.
12. Obviněná byla předvolána k novému ústnímu jednání. O jeho konání byl vyrozuměn její právní zástupce.

13. S ohledem na nové skutečnosti nebylo možné projednat věc v 60 denní lhůtě pro vydání rozhodnutí. HZS Jihočeského kraje proto požádal Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky jako svůj nadřízený správní orgán o prodloužení lhůty pro rozhodnutí ve věci. Tato byla následně usnesením nadřízeného správního orgánu prodloužena.
14. Při ústním jednání byla obviněná seznámena s nově zjištěnými skutečnostmi, tedy ke zprávě OKTE. K této se odmítla vyjádřit. Obviněné bylo oznámeno, že v souvislosti s nově zjištěnými skutečnostmi bude částečně změněno obvinění ze spáchání přestupku, které jí bylo sděleno a zároveň byla předvolána k dalšímu ústnímu jednání.
15. Při následujícím ústním jednání bylo obvinění zúženo na přestupek podle § 78 odst.1 písm. r) a t) zákona o požární ochraně. Dále byl změněn popis jednání, kterým měl být spáchán přestupek podle § 78 odst.1 písm. r) zákona o požární ochraně a popis příčinné souvislosti mezi tímto jednáním a následkem. Totožnost skutku byla zachována, neboť následek zůstal nezměněn. Obviněná v kuchyni bytu, který užívá, neopatrně manipulovala s toluenem. Při tom měla zapnuto odsávání digestoře, která odsávala páry toluenu do odtahu (stoupačky), který je společný pro celou větev bytů v dané části domu. Páry toluenu se vzduchem vytvořily výbušnou směs, jež se vznítla a způsobila požár digestoře a výbuch ve stoupačce. Následný požár způsobil prohoření plastového rozvodu vody a odpadu v technologické stoupačce bytového domu. Porušení rozvodů vody mělo za následek poškození dalších bytových jednotek. Obviněná s popisem jejího jednání nesouhlasila.
16. Před vydáním rozhodnutí projednala neveřejně věc přestupková komise. O výsledku jejího hlasování byl pořízen hlasovací protokol, který je neveřejný.
17. Správní orgán rozhodl na základě výsledku hlasování přestupkové komise o přestupku obviněné. Byla uznána vinnou přestupkem na úseku požární ochrany podle ustanovení § 78 odst.1 písm. r), t) zákona o požární ochraně. Přestupku podle ustanovení § 78 odst.1 písm. r) zákona o požární ochraně se dopustila tím, že v kuchyni bytu, který užívá, neopatrně manipulovala s toluenem, jehož páry se vzduchem vytvořily výbušnou směs, jež se vznítla a způsobila požár digestoře a výbuch ve stoupačce. Následný požár způsobil prohoření plastového rozvodu vody a odpadu. Porušení rozvodů vody mělo za vytopení dalších bytových jednotek a vznik škody v odhadované výši přesahující 100.000,- Kč.. Tímto svým nedbalostním jednáním porušila

povinnost stanovenou ustanovení § 17 odst.1 písm. a) zákona o požární ochraně počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení. Přestupku podle ustanovení § 78 odst.1 písm.t) zákona o požární ochraně se dopustila tím, že bezodkladně neoznámila místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje požár v bytě, který užívá. Tímto svým nedbalostním jednáním porušila povinnost stanovenou § 17 odst.1 písm. h) zákona o požární ochraně oznamovat bez odkladu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru každý požár vzniklý při činnostech, které vykonává, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívá. Za spáchaný přestupek jí byla uložena dle ustanovení § 78 odst. 2 zákona o požární ochraně pokuta ve výši 10.000,- Kč, a dále dle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o přestupcích povinnost nahradit náklady řízení stanovené v souladu s vyhláškou Ministerstva vnitra České republiky č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích, ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., ve výši 1.000,- Kč, oboje splatné ve lhůtě 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí na účet HZS Jihočeského kraje. O nárocích na náhradu škody nebylo rozhodnuto, neboť skutečnou výši škody vzniklé jednotlivým poškozeným nebylo možno v přestupkovém řízení spolehlivě zjistit, a to ani na základě poškozenými předložených podkladů.. Poškození se odkázali se svými nároky na občanské soudní řízení.

Odůvodnění rozhodnutí obsahuje popis celého průběhu řízení, podklady rozhodnutí, důkazy a jejich hodnocení, vypořádání se s vyjádřeními obviněné, ustanovení právních předpisů, na základě nichž se rozhodlo, podrobný popis jednání obviněné, formu zavinění a okolnosti zohledněné při rozhodování o výši ukládané sankce.

Rozhodnutí rovněž obsahuje poučení o možnosti odvolat se do 15 dnů, ode dne jeho doručení, k Ministerstvu vnitra – generálnímu ředitelství HZS České republiky, a to podáním u Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje. Odvolání má odkladný účinek.

Rozhodnutí bylo doručeno všem účastníkům řízení, tedy obviněné, jejímu právnímu zástupci a poškozeným.

18. Obviněná se prostřednictvím svého právního zástupce včas odvolala proti části rozhodnutí o vině přestupkem podle ustanovení § 78 odst. 1 písm. r) zákona o požární ochraně. Podání trpělo vadami, proto byla obviněná správním orgánem vyzvána k odstranění vad podání. Vytýkané vady byly odstraněny. V odvolání obviněná uvádí, že měla nefunkční telefon a proto požádala o zavolání sousedku, která zavolání přislíbila, ale zda k němu došlo obviněná neví. Poté obviněná hledala další obyvatele domu, kteří by mohli hasiče zavolat. Svě tvrzení doložila písemným vyjádřením jednoho ze sousedů.
19. Správní orgán doručil stejnopisy odvolání ostatním účastníkům řízení a vyzval je, aby se k němu vyjádřili. Někteří tak učinili, ale obsah těchto vyjádření neměl vliv na posouzení odvolání.
20. HZS Jihočeského kraje, jako orgán prvního stupně rozhodl autoremedurou o vyhovění odvolání v celém rozsahu. V napadeném rozhodnutí se zrušil výrok o vině spácháním přestupku podle ustanovení § 78 odst. 1 písm. t) zákona o požární ochraně. Výrok ukládající sankci se nezměnil.
21. Ještě před nabytím právní moci rozhodnutí obviněná požádala o povolení splátek na zaplacení pokuty. K tomu jí bylo sděleno, že takto lze rozhodnout až po nabytí právní moci rozhodnutí. Po tomto okamžiku obviněné správní orgán vyhověl. Rozhodnutí, včetně nezměněné části původního rozhodnutí, nabylo právní moci dnem následujícím po uplynutí 15- ti denní lhůty k podání odvolání, jež počala běžet následující den, po doručení uvedeného rozhodnutí. Konec 15- ti denní lhůty k podání odvolání nemůže připadnout na sobotu, neděli či státem uznaný svátek.
22. Obviněná se v průběhu splácení pokuty opozdila s uhrazením splátky. Správní orgán proto učinil výzvu k jejímu uhrazení v náhradní desetidenní lhůtě podle ustanovení § 73 odst. 1 zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž byla upozorněna, že nebude-li dlužná částka uhrazena ve stanovené lhůtě, bude přistoupeno k exekučnímu vymáhání pohledávky. HZS Jihočeského kraje je ve věci vymáhání pokut, jež uložil v rámci své působnosti, oprávněným exekučním orgánem.¹⁶
- (zdroj HZS Jihočeského kraje, kpt. Mgr. Jan Herál, 13.4.2010)

¹⁶ HZS Jihočeského kraje, HERÁL JAN, ústní sdělení 13.4.2010

6 SKUTKOVÉ PODSTATY PŘESTUPKŮ NA ÚSEKU POŽÁRNÍ OCHRANY

6.1 Přestupky – zákon č. 133/1985 Sb. (stav k 23.11.1990, 31.3.1994, 31.12.1994)

Dne 17.12.1985 byl Českou národní radou schválen zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a tento zákon byl následně novelizován zákony č. 425/1990 Sb., č. 40/1994 Sb., č. 203/1994 Sb. V těchto zněních zákona o požární ochraně byly přestupky na úseku požární ochrany uvedeny v následujícím znění:

Za přestupek na úseku požární ochrany může národní výbor uložit

- a) důtku,
- b) pokutu.

Důtku nebo pokutu až do 1000 Kčs lze uložit občanovi, který se dopustil přestupku na úseku požární ochrany tím, že

- a) porušil předpisy a příkazy o vybavení hasicími zařízeními a jinými věcnými prostředky požární ochrany,
- b) neumožnil nebo ztížil provedení preventivní požární kontroly nebo jiných opatření na úseku požární ochrany,
- c) neuposlechl nařízení velitele zásahu nebo velitele jednotky požární ochrany.

Důtku nebo pokutu až do 3000 Kčs lze uložit občanovi, který se dopustil přestupku na úseku požární ochrany tím, že:

- a) porušil zásady bezpečného provozu tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů nebo neumožnil pravidelné čištění komínů,
- b) neprovedl ve stanovené lhůtě opatření uložené národním výborem,
- c) poškodil, odstranil, zneužil nebo jinak snížil účinnost zařízení a prostředků sloužících na ochranu před požáry nebo vědomě bezdůvodně přivolal jednotku požární ochrany,
- d) neposkytl osobní nebo věcnou pomoc v souvislosti se zdoláváním požáru, ačkoliv k tomu byl povinen,
- e) neumožnil vstup na nemovitost při cvičení jednotky požární ochrany, ačkoliv k tomu byl povinen podle rozhodnutí národního výboru.

Důtku nebo pokutu až do 5000 Kčs lze uložit občanovi, který se dopustil přestupku na úseku požární ochrany tím, že:

- a) nedodržel předpisy o skladování a manipulaci hořlavými látkami nebo nesprávným skladováním materiálů znemožnil přístup k rozvodným zařízením elektrické energie, plynu a vody,
- b) porušil příkazy a zákazy o kouření a o manipulaci otevřeným ohněm na místech se zvýšeným požárním nebezpečím,
- c) neumožnil jednotce požární ochrany vstup na nemovitost při zdolávání požáru nebo jinak ztížil provedení opatření nutných ke zdolání požáru nebo záchranných prací,
- d) porušil rozhodnutí o vyloučení věci z užívání nebo rozhodnutí o zastavení provozu,
- e) prováděl práce, které mohou vést ke vzniku požáru, ačkoliv neměl odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními předpisy,
- f) zanedbal z hlediska požární ochrany dohled nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání.

Pokuta uložená podle § 78 je příjmem národního výboru, který ji uložil.

V této době ještě neexistoval zákon o přestupcích a postihy za přestupky řešila vyhláška č. 61/1961 Sb., o blokovém řízení. V této vyhlášce byly vyjmenovány orgány, které mohou ukládat a vybírat pokuty za přestupky a postup orgánů při ukládání a vybírání pokut.

§1

1. V blokové řízení mohou v oboru své působnosti ukládat a vybírat pokuty do 100 Kč za přestupky tyto orgány:
 - a) orgány Veřejné bezpečnosti,
 - b) revizní a kontrolní orgány ministerstev vnitřního obchodu a orgány Státní obchodní inspekce,
 - c) orgány inspekce práce,
 - d) náčelníci okresních, obvodních a městských vojenských správ,
 - e) pracovníci hygienické a protiepidemické služby,
 - f) orgány národních výborů pověřené výkonem odborného požárního dozoru,
 - g) orgány státní měnové služby,
 - h) správci vojenských újezdů,

- i) příslušníci sboru ozbrojené ochrany železnic,
 - j) orgány celní správy,
 - k) orgány plavební správy, jejich poboček a kapitanátů,
 - l) orgány státní báňské správy,
 - m) orgány Ústředního úřadu státní kontroly a statistiky,
 - n) orgány vytěžování služby nákladní silniční dopravy,
 - o) orgány okresních správ státních silnic,
 - p) orgány Sboru národní bezpečnosti při výkonu pasové a vízové agendy a při výkonu služby na pohraničních přechodech.
2. Orgány uvedené v odstavci 1 nepotřebují zvláštní pověření k provádění blokového řízení. Na požádání se prokáží služebním průkazem.

§ 2

Jiné než uvedené orgány, popřípadě osoby mohou v blokovém řízení ukládat a vybírat pokuty jen, byly-li k tomu pověřeny okresním národním výborem, ve Slovenské socialistické republice městským národním výborem. Okresní (v SSR městský) národní výbor uděluje pověření v nezbytně nutném rozsahu a může je kdykoliv odvolat. Pověřeným orgánům (osobám) vydá okresní (městský) národní výbor pověřovací listinu, v níž uvede, za které přestupky může v blokovém řízení ukládat a vybírat pokutu. Zanikne-li pověření, musí být pověřovací listina vrácena okresnímu (městskému) národnímu výboru.

§3

1. K ukládání pokut se používá bloků, vydaných ministerstvem financí příslušné republiky na sumy 10, 20, 50 a 100 Kč.
2. Je-li občan ochoten zaplatit pokutu, avšak nemůže tak učinit na místě, vydá mu orgán provádějící blokové řízení, zvláštní blok (blok na pokuty na místě nezaplacené, který obsahuje poučení o způsobu zaplacení pokuty a o následném nezaplacení). Při zaplacení bude mu vydán blok znějící na placenou částku. Pokuta, která nebude zaplacená do 15 dnů způsobem uvedeným v poučení na zvláštním bloku, se vymáhá správní exekucí.

3. Orgány, jejichž pracovníci jsou pověřeni k ukládání a vybírání pokut v blokovém řízení, odebírají bloky od okresního národního výboru, vedou je v evidenci, opatří je otiskem svého razítka a vydávají je svým pověřeným pracovníkům.

§4

1. Pověřený pracovník odvede vybrané pokuty orgánu, který mu vydal bloky, a to jakmile jejich úhrn dosáhne částky 200 Kč, jinak vždy prvního dne každého měsíce. Tento orgán přezkouší správnost přijatých částek a odvede je jednou za měsíc na daňový bankovní účet okresního národního výboru, od něhož obdržel bloky.
2. Orgány, které odebraly bloky, jsou na požádání okresního národního výboru povinny podat ke dni 31. prosince každého roku celkové vyúčtování odebraných bloků, a to podle hodnoty, která byla na nich předtištěna.¹⁷

6.2 Přestupky – zákon č. 133/1985 Sb., (stav k 31.7.1998, 2.4.2000, 21.12.2000)

Dále byl zákon o požární ochraně novelizován následujícími zákony č. 163/1998 Sb., č. 71/2000 Sb., a zákonem č. 237/2000 Sb.

Přijetím zákona č. 203/1994 Sb. došlo k další podstatné novele původního zákona o požární ochraně. Tato novela a k transformaci právního uspořádání požární ochrany. reagovala na změnu společenských a ekonomických poměrů - stanovila stejné podmínky pro zajištění požární ochrany jak u právnických osob, tak u podnikajících fyzických osob, ale na druhé straně umožnila podnikatelům diferencovat náročnost a způsob požárního zabezpečení podle skutečně prováděných činností se zvýšeným požárním nebezpečím nebo vlastnictví objektů se zvýšeným požárním nebezpečím. Nástrojem pro výše uvedené bylo posouzení požárního nebezpečí, které mohli zpracovávat jen osoby odborně způsobilé v požární ochraně. Novela reagovala na změny ve státní správě - na zrušení národních výborů všech stupňů, vytvoření nových orgánů státní správy a samosprávy, v zajišťování požární ochrany obcemi rozlišovala samostatnou a přenesenou působnost.

¹⁷ Vyhláška č. 61/1961 Sb., o blokovém řízení

Byly zvýšeny finanční částky za způsobené přestupky, dále došlo ke zrušení institucí MNV, ONV a KNV jako orgánů státní moci a státní správy. Místo těchto orgánů byly zřízeny Okresní úřady (OkÚ), jako územní orgány státní správy se všeobecnou působností.

Dále v přehledech přestupků na úseku požární ochrany přibýly dvě skutkové postaty, a to, že přestupku na úseku požární ochrany se dopustí ten, kdo způsobí svým jednáním požár, nejde-li o trestný čin a ten, kdo vypaluje plošně porosty. Tyto dvě skutkové podstaty mají plné opodstatnění. V každoročních statistikách o požárech je uvedena spousta případů, ve kterých lidé způsobili vznik požáru svou neopatrností, ale tento čin nenaplnil skutkové podstaty trestného činu. To znamená, že při požáru nebyl nikdo zraněn a nebyl poškozen majetek jak cizích osob, tak majetek jejich vlastní. Druhou novou kvalifikací přestupku je plošné vypalování porostů. Tato definice je nepřesná a pro požární ochranu je obtížné přesně stanovit výši škod na životním prostředí. Škody na vlastním majetku člověka, který požár způsobil, jsou zjistitelné snadným způsobem, ale nejsou důvodem k uložení pokuty.

Přestupku se na úseku požární ochrany dopustí ten, kdo:

- a) poruší právní předpisy nebo příkazy na jejich základě vydané o vybavení hasicími zařízeními a jinými věcnými prostředky požární ochrany,
- b) neumožní nebo ztíží provedení preventivní požární kontroly nebo jiných opatření na úseku požární ochrany,
- c) neuposlechne nařízení velitele zásahu nebo velitele jednotky požární ochrany,
- d) poruší zásady bezpečného provozu tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů,
- e) nezajistí pravidelné čištění a kontrolu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv a neodstraní zjištěné závady,
- f) neprovede ve stanovené lhůtě opatření uložená okresním úřadem nebo obcí na základě právních předpisů o požární ochraně,
- g) poškodí, odstraní, zneužije nebo jinak sníží účinnost zařízení a prostředků sloužících na ochranu před požáry nebo vědomě bezdůvodně přivolá jednotku požární ochrany,
- h) neposkytne osobní nebo věcnou pomoc v souvislosti se zdoláváním požáru, ačkoliv k tomu je povinen,
- i) neumožní vstup na nemovitost při cvičení jednotky požární ochrany, ačkoliv k tomu je povinen podle rozhodnutí okresního úřadu nebo obce,

- j) nedodrží právní předpisy o skladování a manipulaci s hořlavými látkami nebo nesprávným skladováním materiálu znemožní přístup k rozvodným zařízením elektrické energie, plynu a vody,
- k) poruší příkazy a zákazy o kouření a o manipulaci s otevřeným ohněm na místech se zvýšeným požárním nebezpečím,
- l) neumožní jednotce požární ochrany vstup na nemovitost při zdolávání požáru nebo jinak ztíží provedení opatření nutných ke zdolání požáru nebo při záchranných pracích,
- m) poruší rozhodnutí o vyloučení věci z užívání nebo rozhodnutí o zákazu činnosti anebo rozhodnutí o zastavení provozu,
- n) provádí práce, které mohou vést ke vzniku požáru, ačkoliv nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními předpisy,
- o) zanedbá z hlediska požární ochrany dohled nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání,
- p) způsobí svým jednáním požár, nejde-li o trestný čin,
- q) vypaluje plošně porosty.

Za přešupek podle písm. a) až c) lze uložít pokutu do 5000 Kč, za přešupek podle písm. d) až i) pokutu do 10 000 Kč a za přešupek podle písm. j) až r) pokutu do 15 000 Kč.

Pokuta uložená podle § 78 je příjmem obce nebo okresního úřadu, které ji uložily.

6.3 Přešupky – zákon č. 133/1985 Sb. (stav k 31.12.2002, 31.12.2005, 31.12.2006)

V této době začala probíhat reforma veřejné správy. Největší změny proběhly v oblasti státní správy a samosprávy. K 31.12.2002 skončila činnost okresních úřadů a kompetence státní správy byly převedeny na vybrané obecní úřady a na krajské úřady. Dne 1.1.2001 vznikají v krajských městech Hasičské záchranné sbory krajů, jejichž součástí jsou územní odbory v bývalých okresních městech.

Přestupku na úseku požární ochrany se dopustí ten, kdo

- a) poruší příkazy nebo zákazy týkající se požární ochrany na označených místech,
- b) neumožní vstup na nemovitost při cvičení jednotky požární ochrany, ačkoliv je k tomu povinen podle rozhodnutí hasičského záchranného sboru kraje nebo obce,
- c) neuposlechne nařízení velitele zásahu nebo velitele jednotky požární ochrany,
- d) poruší zásady bezpečného provozu tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů,
- e) neobstará nebo neudrží v provozuschopném stavu věcné prostředky požární ochrany nebo požárně bezpečnostní zařízení, poškodí, zneužije nebo jiným způsobem znemožní použití věcných prostředků požární ochrany nebo požárně bezpečnostních zařízení,
- f) vědomě bezdůvodně přivolá jednotku požární ochrany nebo zneužije linku tísňového volání,
- g) nedodrží podmínky nebo návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,
- h) neumožní výkon státního požárního dozoru nebo ve stanovené lhůtě nesplní opatření uložená orgánem státního požárního dozoru,
- i) neposkytne osobní nebo věcnou pomoc v souvislosti se zdoláváním požáru, ačkoli je k tomu povinen,
- j) neumožní orgánu státního požárního dozoru provedení potřebných úkonů ke zjišťování příčiny vzniku požáru nebo bezúplatně neposkytne výrobky nebo vzorky k provedení požárně technické expertizy,
- k) nedodrží předpisy o používání, skladování a manipulaci s hořlavými nebo požárně nebezpečnými látkami nebo nesprávným skladováním materiálu znemožní přístup k rozvodným zařízením elektrické energie a uzávěrům plynu, vody a topení,
- l) nedodrží zásady požární bezpečnosti při používání otevřeného ohně nebo jiného zdroje zapálení,
- m) nevytváří v prostorách ve svém vlastnictví nebo užívání podmínky pro rychlé zdolávání požáru a pro provádění záchranných prací nebo neumožní jednotce požární ochrany vstup na nemovitost při zdolávání požáru nebo provádění záchranných prací anebo jinak ztíží provedení opatření nutných ke zdolávání požáru nebo při provádění záchranných prací,

- n) poruší rozhodnutí o vyloučení věci z užívání nebo rozhodnutí o zákazu činnosti anebo rozhodnutí o zastavení provozu,
- o) provádí práce, které mohou vést ke vzniku požáru, ačkoli nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními právními předpisy,
- p) zanedbá z hlediska požární ochrany dohled nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání,
- r) způsobí svým jednáním požár, nejde-li o trestný čin,
- s) vypaluje porosty,
- t) neoznámí bezodkladně místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje požár v objektech a jiných místech, které vlastní nebo užívá,
- u) omezí nebo znemožní použití označených nástupních ploch pro požární techniku,
- v) používá neoprávněně barevné označení vozidel, lodí a letadel jednotek požární ochrany,
- w) neudrží zdroje vody pro hašení požárů v takovém stavu, aby bylo umožněno použití požární techniky k hašení požáru, neplní povinnosti k ochraně lesů před požáry.

Za přestupek podle písm. a) až d) lze uložit pokutu do 10 000 Kč, za přestupek podle písm. e) až l) pokutu do 20 000 Kč a za přestupek podle písm. m) až z) pokutu do 25 000 Kč.

Pokutu za přestupek ukládá hasičský záchranný sbor kraje, který pokutu rovněž vybírá a vymáhá podle zvláštního zákona. Pokuta je příjmem státního rozpočtu.¹⁸

¹⁸ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, § 76 - 79

ZÁVĚR

Na úseku požární ochrany je ústředním orgánem státní správy Ministerstvo vnitra a úkoly státu zabezpečují na příslušné úrovni hasičské záchranné sbory krajů. Tyto jsou v oblasti správních činností na úseku požární ochrany správním orgánem prvního stupně, tzn. že v rámci správního řízení rozhoduje na základě zákona o požární ochraně ve vymezených oblastech. Povinnosti právnických, podnikajících fyzických a fyzických osob, příslušné skutkové podstaty přestupků, jakož i možnosti postihů a podmínky pro jejich ukládání a vymáhání jsou definovány zákonem o požární ochraně. Požární kontroly na dodržování předpisů o požární ochraně se neprovádí pouze z důvodu, že to předpisuje zákon o požární ochraně. Provádí se zejména proto, aby byly ochráněny životy, zdraví a majetek občanů před požáry.

Zamysleme se tedy nad tím, jak se někdy chováme a zda ve svých domácnostech a při činnostech, které provádíme, nevytváříme „příznivé podmínky“ k tomu, aby náš majetek zachvátily ničivé plameny. Abychom zabránili možnosti vzniku požáru je třeba především respektovat návody a doporučení výrobců, dbát maximální opatrnosti při používání otevřeného ohně a při všech požárně nebezpečných činnostech, které vykonáváme. Zapomínat bychom neměli ani na své děti a vhodným způsobem je poučit o tom, jak vážné důsledky může mít hra se zápalkami či jinými zdroji zapálení.

Skutečně jen opatrnost občanů a nezbytná prevence může zabránit vzniku požáru a jen tak lze předejít ohrožení životů a zdraví osob a škodám na našem majetku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

1. Zákon č.133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
3. ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení*, 10. vyd. Praha : Linde Praha, 2006. 686 s. ISBN 80-7201-623-7.
4. HERÁL J., Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, ústní sdělení dne 13.4.2010
5. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, *Koncepce požární prevence v České republice*, 1. vyd. Praha. 75 s. ISBN 80-86640-09-4.
6. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, *Časopis 112*, ročník 2002, č. 3, s. 4, 5. ISSN 1213-7057.
7. ŠUBRT, V., SZASZO, Z., ČERNÝ, J. *Komentovaný zákon o požární ochraně a předpisy související*. 1. vyd. Praha: Codex Bohemia, 1995. 123 s. ISBN 8-5963-00-0
8. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOČESKÉHO KRAJE. *140 let profesionálních hasičů v Českých Budějovicích*. 2006, 117 s.

Elektronické zdroje

1. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE, Historie, 2001. Dostupný z <<http://www.hzshk.cz/cs/uvodni-strana/historie/clanek-148>>
2. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR JIHOČESKÉHO KRAJE, Požární prevence, 2008. Dostupný z <http://www.hzscb.cz/index.php?id_h=6&id_m=0>
3. Dostupný z <<http://www.pravnik.cz/a/235/prestupky-obecna-cast-predpoklady-sankce-.html>>
4. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, Dostupný z <<http://hzscr.cz/clanek/zakladni-poslani-hasickeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>>

5. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, Dostupný z <<http://hzscr.cz/clanek/pozarni-prevence-v-cr-uvodni-slovo-plk-ing-rudolfa-kaisera.aspx>>
6. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY, Dostupný z <<http://hzscr.cz/clanek/vykon-statniho-pozarniho-dozeru-702198.aspx>>
7. VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, FAKULTA BEZPEČNOSTNÍHO INŽENÝRSTVÍ. Vybrané kapitoly z požární ochrany I. díl, Ostrava 2003 Dostupný z <<http://www.fbi.vsb.cz/shared/uploadedfiles/fbi/vybrane-kapitoly-z-po-dil-I.pdf>>
8. VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, FAKULTA BEZPEČNOSTNÍHO INŽENÝRSTVÍ. Dostupný z <<http://www.fbi.vsb.cz/shared/unploadedfiles/fbi/vybrane-kapitoly-z-po-dil-II.pdf>>
9. PRÁVNÍK, <<http://www.pravnik.cz/a/235/prestupky-obecna-cast-predpoklady-sankce-.html>>

SEZNAM ZKRATEK

apod. – a podobně

ČB – České Budějovice

HZS – Hasičský záchranný sbor

IZS – Integrovaný záchranný systém

KNV – Krajský národní výbor

MNV – Místní národní výbor

mj. – mimo jiné

např. – například

ONV – Okresní národní výbor

OkÚ – Okresní úřad

PO – požární ochrana

resp. - respektive

tzv. - takzvaný

SEZNAM PŘÍLOH

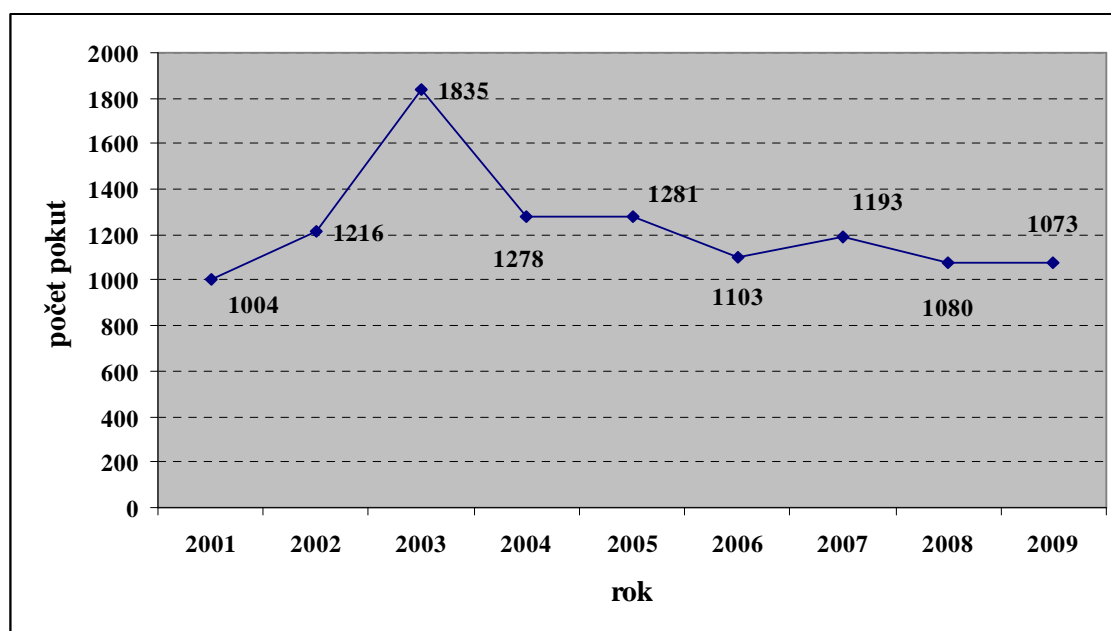
Příloha č. 1 - Počet uložených blokových pokut v ČR v letech 2001-2009

Příloha č. 1 - Počet uložených blokových pokut v ČR v letech 2001-2009

Tabulka č. 1 – Počet uložených blokových pokut v ČR v letech 2001-2009

Počet blokových pokut	Hl. města Prahy	Středočeského kraje	Jihočeského kraje	Plzeňského kraje	Karlovarského kraje	Ústeckého kraje	Libereckého kraje	Královéhradeckého kraje	Pardubického kraje	kraje Vysočina	Jihomoravského kraje	Olomouckého kraje	Moravskoslezského kraje	Zlínského kraje	Celkem
2001	0	137	114	70	60	82	34	71	55	112	95	56	77	41	1004
2002	5	204	130	82	11	79	38	65	61	116	159	62	147	57	1216
2003	7	261	176	179	128	71	72	71	99	173	219	105	179	95	1835
2004	8	162	141	83	91	90	36	55	48	97	188	80	148	51	1278
2005	0	156	130	117	78	59	39	84	74	86	147	105	174	32	1281
2006	0	130	109	110	75	59	52	66	56	92	113	83	116	42	1103
2007	0	128	124	163	46	53	47	74	46	104	128	97	137	46	1193
2008	0	101	145	80	38	47	25	58	51	106	130	107	146	46	1080
2009	25	92	119	86	63	32	41	68	42	92	130	70	140	73	1073

Graf č. 1 – Počet uložených blokových pokut v ČR v letech 2001-2009

ABSTRAKT

MÍCHAL, P. *Přestupky na úseku požární ochrany : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2010. 61 stran.
Vedoucí bakalářské práce : JUDr. Ondřej Šoka.

Klíčová slova: zákon o požární ochraně, zákon o přestupcích, správní řád, řízení o přestupcích, povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob, povinnosti fyzických osob, řešení přestupků

Tématem této bakalářské práce jsou přestupky na úseku požární ochrany, jejich přehled, porovnání jejich skutkových podstat během platnosti zákona č. 133/1985 Sb, o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. V práci je vymezen pojem přestupku, popis řízení o přestupcích, přehledy povinností státních orgánů na úseku požární ochrany, právnických, podnikajících fyzických osob a fyzických osob. Dále je zde uveden popis činností orgánů státního požárního dozoru, který je hlavním nástrojem státní správy na úseku požární ochrany, jeho povinnosti a praktický příklad řešení konkrétního přestupku na úseku požární ochrany.

ABSTRACT

Míchal, P. Offences at the Fire Department : Bachelor thesis. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2010, 61 p. Supervisor : JUDr. Ondřej Šoka

Key words: the Law on Fire Protection, the Law on misdemeanors, administrative rules, the obligations of legal and natural persons involved, the obligation of individuals, addressing of violations

Topic of this thesis are misdemeanors in the field of fire protection, the survey, compared to their constituent elements during the validity of Act No. 133/1985 Coll, on Fire Protection, as amended. The paper defines the notion of a misdemeanor, a description of the procedure for misdemeanors, reports The authorities in the field of fire protection, law, natural persons conducting business and individuals. Then there is the description of the activities of state fire supervision, which is the main instrument of state administration in the field of fire protection, its responsibilities and a practical example of solving a particular offense on the field of fire protection.